

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro

základní vzdělávání

Základní škola a Mateřská škola Kařez,

příspěvková organizace

Každý má šanci

Platnost: od 1. 9. 2021

Obsah

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1 ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY	5
2.2 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	5
2.3 DLOUHODOBÉ PROJEKTY A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	5
2.4 SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI A JINÝMI SUBJEKTY	5
3 CHARAKTERISTIKA ŠVP	7
3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	7
3.2 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	7
3.3 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	8
3.4 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	8
3.5 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	9
3.5.1 Osobnostní a sociální výchova	9
3.5.2 Výchova demokratického člověka	10
3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	10
3.5.4 Multikulturní výchova	10
3.5.5 Environmentální výchova	10
3.5.6 Mediální výchova	11
4 UČEBNÍ PLÁN	11
4.1 UČEBNÍ PLÁN	11
4.2 POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU	12
5 UČEBNÍ OSNOVY	13
5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	13
5.1.1 Cílové zaměření vzdělávací oblasti:	14
5.1.2 Český jazyk	14
5.1.3 Anglický jazyk	23
5.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	28
5.2.2 Vyučovací předmět Matematika	28
5.3 INFORMATIKA	36
5.3.1 Vyučovací předmět Informatika	36
4. ročník	38
5. ročník	42
5.4 VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A JEHO SVĚT	48
5.4.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	48
5.4.2 Cílové zaměření vzdělávací oblasti	49
5.4.3 Vyučovací předmět Prvouka	50
5.4.4 Vyučovací předmět Vlastivěda	59
5.4.5 Vyučovací předmět Přírodověda	64
5.5 VZDĚLÁVACÍ OBLAST UMĚNÍ A KULTURA	68
5.5.1 Vyučovací předmět Hudební výchova	69
5.5.2 Vyučovací předmět Výtvarná výchova	77
5.6 VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A ZDRAVÍ	83
5.6.1 Vyučovací předmět Tělesná výchova	84
5.7 VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	92
5.7.1 Vyučovací předmět Pracovní činnosti	92
6 HODNOCENÍ ŽÁKŮ	99
6.1 ZÁSADY HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A CHOVÁNÍ VE ŠKOLE A NA AKCÍCH POŘÁDANÝCH ŠKOLOU, ZÁSADY A PRAVIDLA PRO SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ	99

6.2 STUPNĚ HODNOCENÍ PROSPĚCHU A CHOVÁNÍ V PŘÍPADĚ POUŽITÍ KLASIFIKACE, ZÁSADY PRO POUŽÍVÁNÍ SLOVNÍHO HODNOCENÍ	102
6.3 STUPNĚ HODNOCENÍ PROSPĚCHU V PŘÍPADĚ POUŽITÍ KLASIFIKACE A JEJICH CHARAKTERISTIKA, VČETNĚ PŘEDEM STANOVENÝCH KRITÉRIÍ	104
6.3.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření.....	104
6.3.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření	105
6.3.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření	107
6.4 ZÁSADY PRO POUŽÍVÁNÍ SLOVNÍHO HODNOCENÍ VČETNĚ PŘEDEM STANOVENÝCH KRITÉRIÍ	108
6.5 ZÁSADY PRO VZÁJEMNÉ PŘEVEDENÍ KLASIFIKACE A SLOVNÍHO HODNOCENÍ	109
6.6 PODROBNOSTI O KOMISIONÁLNÍCH A OPRÁVNÝCH ZKOUŠKÁCH	111
6.7 ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	114
6.8 HODNOCENÍ NADANÝCH DĚTÍ, ŽÁKŮ A STUDENTŮ	115

1 Identifikační údaje

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání –
Každý má šanci

Název školy: **Základní škola a Mateřská škola Kařez**
příspěvková organizace

Adresa: **Kařez 185, 338 08, Zbiroh**

Ředitelka: Mgr. Alena Hybnerová

Telefon: 602 146 320

E-mail: reditelka@zskarez.cz

RED-IZO 102 109 826

IČO 75 006 995

Zřizovatel: Obec Kařez,

Adresa: Kařez 28, 338 Zbiroh

telefon: 371 794 452

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2021

Datum: 1. 9. 2021

.....
podpis ředitelky školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola a Mateřská škola Kařez je základní škola s 1. stupněm (tzv. malotřídní škola). Žáci různých ročníků jsou vyučováni společně. Většina tříd je umístěna v hlavní budově, jedna třída se nachází též v budově obecního úřadu.

Školní družina s ranním i odpoledním provozem využívá prostor v podkroví OÚ. Stravování zajišťuje školní jídelna. Ve škole je rodinná atmosféra, která poskytuje výborné podmínky pro individuální přístup k žákům. Díky vynikající spolupráci se zřizovatelem se každým rokem zlepšuje i materiální vybavení školy. Protože součástí subjektu je i zařízení pro předškolní výchovu, je přechod žáka do 1. ročníku základního vzdělávání plynulým a přirozeným aktem.

Škola se nachází v klidném přírodním prostředí stranou od dopravních komunikací. Pro pohyb a zdravý vývoj žáků využíváme venkovní hrací plochu, která se nachází v bezprostřední blízkosti školy. Spolu se širokou nabídkou mimoškolních aktivit tak nabízíme dětem zdravé prostředí, prožitek pohybu a zároveň nenásilné vytváření preventivních návyků v oblasti ochrany zdraví.

Hlavní budova je bezbariérová. Uspořádání prostoru respektuje nároky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i žáků nadaných, vytváří podmínky pro efektivní vzdělávání žáků a dopomáhá dosahování osobního maxima každého žáka.

Škola disponuje též prostory pro zajištění chodu školy (sklady, technické a hygienické zázemí aj.) a prostory pro školní poradenské pracoviště.

Škola je spádová pro obec Kařízek a navštěvují ji také žáci z Cheznovic, Cekova, Siré a Zbiroha.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří stálý kolektiv, jehož členové si kontinuálně zvyšují odbornou způsobilost v rámci DVPP formou kurzů a seminářů NPI, KCVJŠ apod. Pro žáky s SVP jsou k dispozici asistenti pedagoga. Ve škole jsou též pozice metodik prevence a metodik IT.

2.3 Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

Škola dlouhodobě spolupracuje s německým *Coburger Kinder-und Jugendtheater*. Tato instituce se zaměřuje na rozvoj dětí a mládeže prostřednictvím kultury, především divadla a cirkusu. S německým partnerem se setkáváme zpravidla dvakrát ročně. Buď v Německu nebo v naší škole. Naše několikadenní setkání bývají zakončena společným vystoupením.

Aktivně se též využíváme dlouhodobých projektů vytvářených MŠMT jako jsou například Šablony.

2.4 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Škola spolupracuje s PPP - pobočky Rokycany a Hořovice, SPC Plzeň, OÚ Kařez, SDH Kařez, Sokolem Kařez, PČR a s malotřídními školami v okolí.

Dle zákona je ustavena **Školská rada**. Jedná se o orgán školy umožňující zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy.

Vzhledem k charakteru školy, který umožňuje nejvyšší míru individuálního přístupu k žákům, je i spolupráce se zákonnými zástupci velmi úzká. Třídní schůzky jsou pořádány formou tripartit – žák-rodíč-učitel. Škola se ve spolupráci s OÚ Kařez podílí na kulturních akcích v obci. Pro své žáky organizuje Mikulášskou nadílku, barevné dny, čarodějnický den, výlety a exkurze. Rodiče, ale i širší veřejnost, jsou pravidelně zváni na kreativní dílny, které se ve škole konají několikrát do roka.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Naše škola je rodinného typu, kde jsou vzdělávání žáci v malých kolektivech. Výrazně je tak respektován individuální přístup ke každému žákovi včetně žáků s SVP. Ve škole je posílena výuka anglického jazyka. V souvislosti s novými trendy ve výuce klademe též důraz na využití moderních technologií v předmětu IT, ale i v dalších předmětech.

Žáky vedeme k osvojení různých strategií učení, podle potřeb každého žáka. Podle zásady, že každý má šanci, respektujeme možnosti každého jednotlivce tak, abychom mu vytvořili pevný základ pro vykoučení do dalšího života.

Naším cílem je, aby si žáci vytvořili dobrý vztah nejen k sobě samým, ale i k ostatním lidem a aby klima školy dalo základ ke zdravému duševnímu a sociálnímu životu. Chceme u žáků vypěstovat toleranci a ohleduplnost k sobě navzájem tak, aby v budoucnu dokázali respektovat kulturu a duchovní hodnoty jiných a aby byli vnímaví k lidem, ke svému prostředí i k přírodě.

V případě hezkého počasí travíme hodiny prvouky, přírodovědy a tělesné výchovy venku.

U žáků podporujeme raději spolupráci místo soutěživosti. Přesto se účastníme soutěží okresního charakteru.

Jako škola též spolupracujeme s dalšími malotřídkami našeho okresu.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci k učení

Výuka je vedena s důrazem na čtení s porozuměním, na práci se získanými informacemi a jejich vyhledáváním. Umožňujeme žákům, aby se prezentovali na veřejnosti a v soutěžích. Učíme je využívat získaných znalostí v osobním životě.

Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci k řešení problému

Výuka je vedena tak, aby žáci samostatně řešili problémy a aby pochopili podstatu učiva a jeho využití v životě. Vedeme je k dovednostem prezentovat své myšlenky, podporujeme invenci. Využíváme hravost a podporujeme aktivity a znalosti při výuce mladších spolužáků.

Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci komunikativní

Vedeme žáky ke správné a vhodné komunikaci nejen ve škole se spolužáky, učiteli, ale i mezi sebou navzájem, v rodině i na veřejnosti. Učíme je, jak vhodně obhajovat své názory, ale i umění naslouchat druhým. Učíme je komunikaci v týmu a pomáháme jim vytvářet nekonfliktní vztahy ve školním kolektivu i mimo něj. Učíme je pomáhat slabším a méně nadaným žákům.

Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

Vedeme žáky k vzájemné pomoci při učení, dělení a střídání rolí v pracovních týmech, podporujeme čestné jednání. Podporujeme rozvoj emoční inteligence.

Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci občanské

Učíme žáky dodržovat společenská pravidla a zákony. Nedostatky jim vysvětlujeme a dbáme na jejich odstraňování. Vedeme žáky k ochraně životního prostředí. Dbáme na respektování odlišných národností a jejich kultur.

Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci pracovní

Učíme žáky poznávat své možnosti. Podporujeme volnočasové aktivity. Vedeme je k odpovědnému přístupu k práci, rozvíjíme zručnost v různých oborech lidské činnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci digitální

Vedeme žáky ke smysluplnému a bezpečnému využívání digitálních technologií, vytváření a úpravám digitálního obsahu, rozhodování se při využití digitálních zařízení, aplikací a služeb.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pozornost je věnována všem žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními (přiznaná opatření jsou prvního až třetího stupně). Tito žáci jsou plně integrováni.

Individuální vzdělávací plán (IVP) žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními sestavuje třídní učitel dle doporučení pedagogické psychologické poradny (PPP) nebo speciální pedagogického centra (SPC) ve spolupráci pedagogického sboru a ředitelky školy. Má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s vyučujícími, s cílem stanovení metod práce, kontroly osvojení znalostí a dovedností žáka. Ředitelka školy stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy i žáky.

Metody výuky:

- Respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- Metody a formy práce, které umožňují častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- Důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- Respektování pracovního tempa žáka a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolu

Organizace výuky:

- Střídání forem a činností během výuky
- Využívání skupinové výuky
- Postupný přechod k systému kooperativní výuky
- V případě potřeby může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka.
- V případě doporučení zařadíme do rozvrhu předměty speciálně pedagogické péče.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

Individuální vzdělávací plán (IVP) nadaného a mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel dle doporučení pedagogické psychologické poradny (PPP) nebo speciální pedagogického centra (SPC) ve spolupráci pedagogického sboru a ředitelky školy. Má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s vyučujícími, s cílem stanovení metod práce, kontroly osvojení znalostí a dovedností žáka. Ředitelka školy stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy i žáky.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jakými jsou například:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy;
- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních kol
- nabídka zájmových aktivit.

3. 5 Začlenění průřezových témat

3.5.1 Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopnosti poznávání - integrace ve výuce	
1. ročník	<u>Prvouka</u> Lidé a čas
Sebepoznání a sebepojetí – integrace ve výuce	
4. ročník	<u>Výtvarná výchova</u> Osvojování skutečností
Seberegulace a sebeorganizace - integrace ve výuce	
5. ročník	<u>Člověk a svět práce</u> Příprava pokrmů
Psychohygiena - integrace ve výuce	
2. ročník	<u>Prvouka</u> Člověk a jeho zdraví
Kreativita - integrace ve výuce	
3. ročník	<u>Český jazyk</u> Sloh
Mezilidské vztahy - integrace ve výuce	
4. ročník	<u>Vlastivěda</u> Místo, kde žijeme
Komunikace – integrace ve výuce	
1. ročník	<u>Český jazyk</u> Jednoduchá sdělení
5. ročník	<u>Prvouka</u> Člověk a jeho zdraví ve všech předmětech
Kooperace a kompetice - integrace ve výuce	
5. ročník	<u>Výtvarná výchova</u> Užití práce dekorativní a prostorové
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
3. ročník	<u>Prvouka</u> Člověk a jeho zdraví
Hodnoty, postoje, praktická etika – integrace ve výuce	
4. ročník	<u>Český jazyk</u> Sloh
Poznávání lidí – integrace ve výuce	
1. ročník	<u>Prvouka</u> Lidé a čas

3.5.2 Výchova demokratického člověka

Občanská společnost a škola – integrace ve výuce	
4. ročník	<u>Vlastivěda</u> Místo, kde žijeme
5. ročník	<u>Vlastivěda</u> Naše škola, obec
Občan, občanská společnost a stát – integrace ve výuce	
4. ročník	<u>Vlastivěda</u> Místo, kde žijeme
5. ročník	<u>Vlastivěda</u> Člověk a lidská práva
Formy participace občanů v politickém životě – integrace ve výuce	
4. ročník	<u>Vlastivěda</u> Místo, kde žijeme
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – integrace ve výuce	
4. ročník	<u>Vlastivěda</u> Místo, kde žijeme

3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá – integrace ve výuce	
5. ročník	<u>Anglický jazyk</u> Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích
Objevujeme Evropu a svět – integrace ve výuce	
5. ročník	<u>Vlastivěda</u> Místo, kde žijeme
Jsme Evropané – integrace ve výuce	
5. ročník	<u>Vlastivěda</u> Místo, kde žijeme

3.5.4 Multikulturní výchova

Kulturní difference – integrace ve výuce	
5. ročník	<u>Hudební výchova</u> Poslechové činnosti
Lidské vztahy – integrace ve výuce	
3. ročník	<u>Prvouka</u> Lidé kolem nás
Etnický původ – integrace ve výuce	
5. ročník	<u>Vlastivěda</u> Lidé kolem nás
Multikulturalita – integrace ve výuce	
4. ročník	<u>Anglický jazyk</u> Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích
Princip sociálního smíru a solidarity – integrace ve výuce	
5. ročník	<u>Vlastivěda</u> Lidé kolem nás

3.5.5 Environmentální výchova

Ekosystémy integrace ve výuce	
3. ročník	<u>Prvouka</u> Rozmanitost přírody
Lidské aktivity a problémy životního prostředí – integrace ve výuce	
4. ročník	<u>Přírodověda</u>

	Rozmanitost přírody
	<u>Informatika</u> Základy práce s počítačem. Vyhledávání informací a komunikace.
Vztah člověka k prostředí – integrace ve výuce	
2. ročník	<u>Prvouka</u> Rozmanitost přírody

3.5.6 Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – integrace ve výuce	
4. ročník	<u>Český jazyk</u> Čtení
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – integrace ve výuce	
5. ročník	<u>Český jazyk</u> Sloh
Stavba mediálních sdělení – integrace ve výuce	
5. ročník	<u>Český jazyk</u> Sloh
Vnímání autora mediálních sdělení – integrace ve výuce	
3. ročník	<u>Český jazyk</u> Čtení
Fungování a vliv médií ve společnosti – integrace ve výuce	
5. ročník	<u>Informatika</u> Zpracování a využití informací
Tvorba mediálního sdělení – integrace ve výuce	
4. ročník	<u>Informatika</u> Zpracování a využití informací
Práce v realizačním týmu – integrace ve výuce	
2. ročník	<u>Prvouka</u> Lidé a čas
5. ročník	<u>Ve všech předmětech</u> Práce v týmu, spolupráce

4 Učební plán

4.1 Učební plán

Učební plán									
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem předměty	Z toho DČD*
			1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura (33)	Český jazyk	7+ 2	7+ 2	7+ 2	6+ 1	6+ 1	41	8
	Cizí jazyk (9)	Anglický jazyk	-	+1	3	3	3	10	1

Matematika a její aplikace (20)	Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+ 1	4+ 1	4+ 1	4+ 1	24	4
Informatika (2)	Informatika	Informatika	-	-	-	1	1	2	0
Člověk a jeho svět (11)	Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-	-	14	0
		Přírodověda	-	-	-	1+ 1	1+ 1		2
		Vlastivěda	-	-	-	2	1+ 1		1
Umění a kultura	Hudební výchova (5)	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	0
	Výtvarná výchova (7)	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		0
Člověk a zdraví (10)	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0
Člověk a svět práce (5)	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0
Celková povinná časová dotace			20	22	24	26	26	118	
Průřezová témata			P	P	P	P	P		
z toho disponibilní časová dotace (DČD)			2	4	3	3	4		16

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Ve školním roce 2021/22 je žákům 3. ročníku ponechána jedna hodina VV z fondu disponibilních hodin tak, aby nedošlo ke snížení celkového počtu 118 hodin za 1. stupeň ZŠ.

Během výuky dochází ke spojování ročníků, tak aby byla výuka maximálně efektivní s plným využitím PhMax školy.

Jednotlivé ročníky jsou spojovány dle kapacit jednotlivých kmenových učeben; žáci 1. ročníku jsou vzděláváni samostatně.

U výuky TV je preferováno spojení 1. – 3. ročníku a 4. – 5. ročníku.

5 Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech český jazyk, cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

Ve slohu se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

Ve čtení žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím dramatické výchovy, zařazené podle aktuální možnosti jako zájmový útvar.

5.1.1 Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

5.1.2 Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: **jazykové výchovy, čtení a slohu**. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V 1. ročníku se žáci seznamují se základy techniky mluveného projevu, se základními komunikačními pravidly, hygienickými návyky při sezení, držení psacího náčiní a technikou psaní. Zvládají zdvořilé naslouchání a osvojují si správnou techniku čtení a psaní. Vyjadřují své pocity z přečteného textu, čtou a přednáší z paměti literární texty přiměřené věku.

Ve 2. ročníku žáci plynule čtou s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti, respektují základní komunikační pravidla v rozhovoru, na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev. Zvládají základní hygienické návyky spojené se psaním, orientují se v rozdělení hlásek, píšou správně i, y po měkkých a tvrdých souhláskách. Rozlišuje stavbu slov

a druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí správné jazykové i zvukové prostředky. Žáci používají tvořivě literární text a vyjadřují své pocity z přečteného textu.

Ve 3. ročníku žáci volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v školních i mimoškolních situacích. Na základě vlastních prožitků vytvoří krátký mluvený či písemný projev. Píše správně i, y po obojetných souhláskách. Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.

Ve 4. ročníku čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta, vede správně dialog. Odůvodňuje psaní i, y v koncovkách podstatných jmen, ve shodě podmětu s přísudkem. Rozlišuje základní skladebné dvojice. Sestaví osnovu vyprávění a vytvoří krátký mluvený i písemný projev.

V 5. ročníku rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma, rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.

Žáci rozlišují druhy přídavných jmen, zájmen, číslovek, stavbu věty jednoduché a souvětí, základní skladebné dvojice.

Začlenění průřezových témat:

Ročník	Téma	Obsah
5.	Sloh	Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, - stavba mediálních sdělení
	Čtení	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
4.	Sloh	Osobnostní a sociální výchova – hodnoty, postoje, praktická etika
3.	Čtení	Mediální výchova – vnímání autora mediálních sdělení
	Sloh	Osobnostní a sociální výchova - kreativita

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- Kombinujeme učení učitel-žák s okamžitou zpětnou vazbou na přečtený text.
- Při komunikativním kruhu netrváme na spisovném vyjadřování, snažíme se o uvolnění a bezprostřednost.

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- Učíme žáky, aby si sami kontrolovali svoji práci (podle vzoru nebo návodu).
- Vzájemné učení, naučenou látku vysvětlujeme pomocí názorů spolužáků.

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- Rozvíjíme jazyk spisovný a nespisovný podle dané situace.
- Učíme vyjadřovat se kultivovaně jak ústně, tak i písemně a v souvislostech.

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- Při práci ve třídě i ve skupině se žáci vzájemně ovlivňují.
- Podporujeme diskusi ve skupině, pochopit potřebu spolupráce při řešení úkolu.

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- Prostřednictvím četby pohádek, mýtů, bajek, pověstí a legend různých etnik vytváříme předpoklady k toleranci víry různých skupin.
- Společně dbáme na slušnou mluvu a slušné chování na veřejnosti a ve škole.

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- Učíme žáky možnosti si zvolit z více způsobů řešení úkolu (například doplňovat nebo opisovat doplněná slova).
- Při skupinové práci se učí odhadnout schopnosti a vlohy své i druhých a odhadu využít při rozdělování zadaných úkolů.

Strategie směřující ke kompetenci digitální

- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- vedeme žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací
- učíme žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek)
- klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce
- motivujeme žáky k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu
- umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník	dotace	7+2
Sloh		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně čte s porozuměním jednoduchá slova a krátké věty	- četba jednoduchých slov a krátkých vět, uplatnění přirozené intonace	
porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti	- komunikační situace, omluva, žádost, vzkaz poděkování, tykání x vykání	
na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev	- rozvíjení znělého hlasu	
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	

Jazyková výchova	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- dodržování hygienických návyků při psaní
píše správné tvary písmen a číslic správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	- psaní správných tvarů malých a velkých písmen
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- hláska, slabika, slovo, věta
píše velké písmeno na začátku věty a vlastního jména	- tvoření vět na daná slova, určení slov ve větě a vět v textu, interpunkční znaménka
tvoří slova na daná písmena, věty na daná slova, spočítá věty v textu	- psaní velkého písmena na začátku věty a vlastního jména
Čtení	
Očekávané výstupy	učivo
čte a přednáší z paměti literární texty přiměřené věku	- volná reprodukce textu (dramatizace pohádky, povídky nebo básně) - přednes kratší básně a říkadla
užívá tvořivě literární text podle pokynů učitele a podle svých schopností	- rozumí jednoduchým literárním pojmům (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, kniha, časopis, rým) - dokáže v pohádce najít představitele dobra a zla - vypráví text podle obrázkové osnovy

2. ročník dotace: 7+2		
Sloh		
Očekávané výstupy	učivo	
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků (uplatnění přirozené intonace)	
rozpozná písemné nebo mluvené pokyny přiměřené složitosti	- komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva, dialog, mluvčí a posluchač výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů	
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- rozvíjení znělého hlasu	
vyslovuje věty se správným dýcháním a přízvukem, opravuje svoji nedbalou a nesprávnou výslovnost, je-li na ni upozorněn	- nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	
na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev	- dodržování posloupnosti dějů na základě pozorování	

seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- vyprávění pohádky nebo povídky, spojováním obsahu textu s ilustrací
---	---

Jazyková výchova		
Očekávané výstupy		učivo
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním		- automatizace psacího pohybu, odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu, dodržování správných hygienických návyků při psaní
orientuje se v rozdělení hlásek, rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky		- hláskosloví, stavba slov, nauka o slově
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souhrnná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná		- slova nadřazená, podřazená, souhrnná a slova opačného významu
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost		- seznamování se s některými slovními druhy
odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách		- psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách
Správně píše a vyslovuje slabiky dě, tě, ně, di, ti, ni dy, ty, ny, bě, pě, vě, mě ú, ů		- výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky		- druhy vět podle postoje mluvčího, výběr vhodných jazykových prostředků
píše správně velká písmena na začátku věty a vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování		- rozlišování obecných a vlastních jmen, procvičování pravopisu jmen místních
Čtení		
Očekávané výstupy		učivo
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku		- reprodukce textu - přednes básně
vyjadřuje své pocity z přečteného textu		- volná reprodukce textu, dramatizace pohádky, povídky nebo básně
používá tvořivě literární text podle pokynů učitele a podle svých schopností		- vyprávění přečteného, dramatizace, přednes básni, řešení hádanek a slovních hříček
pracuje tvořivě s literárním textem		- jednoduché literární pojmy (básník, spisovatel, čtenář, divadelní představení, herec, film)
3. ročník	dotace	7+2
Sloh		
Očekávané výstupy		učivo
Žák, žákyně plynule čte s porozuměním texty přiměřené rozsahu a náročnosti potichu i nahlas		- plynulé čtení souvětí a vět, členění textu větného přízvuku - hlasité a tiché čtení
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti		- praktické a věcné naslouchání
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru		- základní komunikační pravidla
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost		- správné vyjadřování závislé na komunikační situaci
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči		- správné dýchání, tvoření hlasu a výslovnost
zvolí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích		- komunikační situace – pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva
na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev		- základní techniky mluveného projevu

využívá digitální technologie při tvorbě vlastního sdělení	- praktický nácvik s IT zařízením
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií	-
Komunikační a slohová výchova	
Očekávané výstupy – 1. období žák Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák <i>ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty</i> <i>ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti</i> <i>ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</i> <i>ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</i> <i>ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen</i> <i>ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky</i> <i>ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby</i> <i>ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost</i> <i>ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty</i>	
Jazyková výchova	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souhrnná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	- písemné formy společenského styku - třídění slov podle významu, slova s významem podobná, příbuzná a protikladná - stavba slova
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- slovní druhy
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- skloňování, časování
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- skladba, věta jednoduchá a souvětí
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- vyjmenovaná slova
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák <i>ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy</i> <i>ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky</i> <i>ČJL-3-2-01p tvoří slabiky</i> <i>ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky</i> <i>ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech</i>	
Čtení	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně čte a přednáší z paměti ve vhodném rýmování a tempu literární texty přiměřené věku	- tvořivé činnosti s literárním textem přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- zážitkové čtení a naslouchání, poslech literárních textů a reprodukce
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání
používá tvořivě literární text podle pokynů učitele a podle svých schopností	- dramatizace, vlastní výtvarný doprovod, poslech literárních textů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost		
4. ročník	dotace	6+1
Sloh		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- znalost orientačních prvků v textu, věcné čtení	
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- čtení jako zdroj informací, vyhledávání klíčových slov	
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- aktivní naslouchání, zaznamenat slyšené a reagovat otázkami	
reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	-reprodukce textů, vyhledávání základních informací	
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- základní komunikační pravidla, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování	
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy tempo podle svého komunikačního záměru	- základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)	
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- správná volba jazykových prostředků	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav, omluvenka, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis)	
Jazyková výchova		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	slovní zásoba a tvoření slov – slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov, využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	-tvarosloví	
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	-stavba slova	
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	-rozlišení vhodných a nevhodných jazykových prostředků	
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	-skladba základní skladební dvojice	
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	-skladba – věta jednoduchá a souvětí	
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	-souvětí – spojovací výrazy	
určuje vzory podstatných jmen, píše správně i/y v koncovkách podstatných jmen	-skloňování podstatných jmen	
rozliší podmět, přísudek a jejich shodu koncovky přičestí minulého	-shoda přísudku s podmětem	
Čtení		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	-volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace	
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	-tvořivé činnosti s literárním textem přednes vhodných literárních textů	

rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- základní literární pojmy - literární druhy a žánry: báseň, pohádka, bajka, povídka
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	-literární druhy a žánry

5. ročník	dotace	6+1
Sloh		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, i na elektronickém zařízení	-čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu)	
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává, porovnává informace z různých zdrojů – včetně digitálních	-věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)	
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	-věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	
reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	-reakce na přečtený text, vyjádření názorů a pocitů, myšlenek	
vede správně dialog, telefonický rozhovor, využívá vybrané formy elektronické komunikace, respektuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci	-základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)	
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	-verbální a nonverbální prostředky řeči (mimika, gesta)- naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem)	
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	-znalost vyhledávání informací ve slovnících a dalších různých textech	
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	-vyjadřování závislé na komunikační situaci	
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	-vhodná volba jazykových prostředků v komunikaci	
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	-žánry písemného projevu: zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník)	
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	-zaznamenání zajímavých myšlenek dle časové posloupnosti	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
žák		
ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích		
ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování		
ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči		
ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje		
ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty		
ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení		
ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy		
ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně		
Jazyková výchova		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	-stavba slova (kořen, část předponová, příponová, koncovka)	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	-slovní zásoba a tvorba slov	
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	-stavba věty	

odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	-jednoduchá věta, souvětí
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	-vhodné spojovací výrazy ve větách
píše správně i/y přídavných jmen, rozlišuje jejich druhy	-druhy přídavných jmen, pravopis
mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves	-skloňování, časování
seznámí se s druhy zájmen	-seznámení s druhy zájmen
rozlišuje číslovky v textu a určuje jejich druh	-skloňování číslovek základních
rozlišuje přímou řeč a věty uvozovací	-přímá řeč
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	-shoda přísudku s holým podmětem
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák <i>ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa</i> <i>ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího</i> <i>ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik</i> - určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky	
Čtení	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	-zážitkové čtení a naslouchání
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	-volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	-tvořivé činnosti s literárním textem
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- základní literární pojmy - literární druhy a žánry: báseň, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák <i>ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně</i> <i>ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací</i> - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	

5.1.3 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Seznamujeme žáky se základními pravidly výslovnosti, základními gramatickými pravidly a pravidly foneticky správného čtení. Snažíme se u dětí získat zájem o předmět a vypěstovat touhu mluvit v anglickém jazyce. Proto zařazujeme mnoho hravých a tvořivých činností, komunikační hry, písničky a projektové práce.

2. ročník: Děti jsou vedeny ke zkoumání jazyka. Jazyk je vyučován prostřednictvím příběhů, písniček. Žáci se učí využívat jazyk v reálných situacích. Pomocí hodin zaměřených na mezipředmětové vztahy si obohacují slovní zásobu. Jazyk je prezentován přes sluchové poznání, od něj postupují žáci k aktivnímu využití jazyka. Žáci si postupně jsou trvale a systematicky vedeni k upevňování vztahů mezi zvukovou a grafickou stránkou anglických slov. Ke čtení a psaní jsou žáci vedeni pozvolným přístupem.

3. ročník: Žáci jsou vedeni učivem pomocí příběhů, kde se seznamují s jednoduchými jazykovými strukturami. Výuka jazyka je zaměřená na reálný svět. Žáci porovnávají své vlastní zkušenosti a zážitky se životem britských dětí. V rámci mezipředmětových vztahů pracují žáci s novou slovní zásobou, důraz je však kladen na pochopení konceptu. V poslechových činnostech procházejí žáci od pasivního poslechu, přes jednoduché činnosti určené k aktivnímu poznávání jazyka. Od slov postupujeme ke krátkým větám. Aktivita na rozvoj čtenářských dovedností se zaměřují na pochopení hlavní myšlenky a detailní čtení. Při čtení využívá učitel otázek zjišťujících míru pochopení textu.

4. ročník: Žákům jsou nabízeny možnosti učit se jazyk pomocí reálných situací, jsou seznamováni se strategiemi, které jim pomohou s učením. Během celého roku jsou zařazovány hodiny zaměřené na mezipředmětové vztahy, pomocí kterých si žáci upevňují slovní zásobu. Při poslechových cvičeních žáci sluchově rozpoznávají nové jazykové učivo, poté postupují k vlastním jednoduchým činnostem a volným reprodukcím. Při práci s textem jsou žákům kladeny jednoduché otázky zaměřené na pochopení textu. Žáci jsou postupně vedeny k psaní jednoduchých slov a krátkých vět.

5. ročník: Žákům jsou průběžně nabízeny možnosti učit se jazyk a používat ho v reálných situacích. Žáci jsou nadále seznamováni s různými strategiemi učení se. V rámci mezipředmětových vztahů pracují žáci se slovní zásobou specifickou pro dané téma, ale důraz je kladen zejména na pochopení konceptu. V rámci poslechu žáci postupují postupně až po demonstraci aktivního rozpoznání jazyka nejprve řízenými rozhovory, poté volnější, nezávislou produkci jazyka. Ve výslovnosti se zaměřujeme na obtížně vyslovitelné hlásky, žáci se učí rozlišit výslovnost dvou podobně znějících hlásek. V poslechových cvičeních jsou žáci vedeni k porozumění hlavním myšlenkám textu a k využití každodenních frází. Porozumění psanému textu je budováno jednoduchých pomocí kontrolních otázek. Žákům jsou nabízeny typově rozdílné texty s různými styly vyprávění – např. rozhovory, písničky, příběhy, popisy. Ve výuce psaní postupujeme od jednoduchých slov přes krátké věty až po psaní krátkých odstavců.

Začlenění průřezových témat

Ročník	Téma	Obsah
3.	Jednoduchá sdělení	Osobnostní a sociální výchova Komunikace
4.	Pravidla komunikace	Multikulturní výchova Multikulturalita
5.	Pravidla komunikace	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímají

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie směřující ke kompetenci k učení:

- Vedeme žáka, aby vybíral a využíval pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánoval, organizoval a řídil vlastní učení, projevoval ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení.
- Vedeme žáka k tomu, aby poznal smysl a cíl učení, aby měl pozitivní vztah k učení, posoudil vlastní pokrok a určil překážky či problémy bránící učení, naplánoval si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich.

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů:

- Vedeme žáka, aby samostatně řešil problémy, volil vhodné způsoby řešení, užíval při řešení problémů logické postupy.
- Vedeme žáka, aby kriticky myslel, činil uvážlivá rozhodnutí, byl schopen je obhájit, uvědomoval si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů dokázal zhodnotit.

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní:

- Vedeme žáka, aby formuloval a vyjadřoval své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřoval se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu.
- Vedeme žáka, aby využíval informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální:

- Vedeme žáka, aby účinně spolupracoval ve skupině, podílel se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu.
- Vedeme žáka k tomu, aby si vytvářel pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; aby ovládal a řídil své jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Strategie směřující ke kompetenci občanské:

- Vedeme žáka k tomu, aby respektoval přesvědčení druhých lidí, vážil si jejich vnitřních hodnot, byl schopen vcítit se do situací ostatních lidí.
- Vedeme žáka k tomu, aby se rozhodoval zodpovědně podle dané situace, poskytl dle svých možností účinnou pomoc a choval se zodpovědně v krizových situacích.

Strategie směřující ke kompetenci pracovní:

- Vedeme žáka, aby využíval své znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činil podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. období	Dotace: 2. ročník 1 hodina, 3. ročník 3 hodiny
Očekávané výstupy	Učivo
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů. Rozdíly mezi zvukovou a grafickou podobou slov. Základní gramatické struktury Tematické okruhy: škola, rodina, jídlo, oblečení
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	
rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	
rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	
přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	
píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

2. období	Dotace: 4. ročník 3 hodiny, 5. ročník 3 hodiny
Očekávané výstupy	Učivo
POSLECH S POROZUMĚNÍM	Pasivní znalost fonetických znaků, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. Slovní zásoba komunikačních situací probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem. Základní gramatické struktury a typy vět pamětně osvojeného repertoáru Tematické okruhy: Domov, volný čas, lidské tělo, nákupy, dny v týdnu, hodiny, počasí, příroda, zvířata
Žák:	
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	
rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	
rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	
MLUVENÍ	
Žák:	
se zapojuje do jednoduchých rozhovorů	
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
Žák:	
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	

rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	
PSANÍ	
Žák:	
napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	
vyplní osobní údaje do formuláře	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Poslech s porozuměním

žák

CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu

a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

Mluvení

žák

CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

Čtení s porozuměním

Žák

CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

Žák

je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

5.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu **Čísla a početní operace** na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh **Číslo a proměnná**, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu **Geometrie v rovině a v prostoru** žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu **Závislosti, vztahy a práce s daty** žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

5.2.2 Vyučovací předmět Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění v životě. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti, jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost.

Předmět poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v reálném životě, rozvíjí logické myšlení a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli

je součástí základního vzdělání v 1. až 5. ročníku základní školy a vytváří předpoklady pro další úspěšný rozvoj ve všech oblastech lidské činnosti. Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem k poznávání přírodovědných oborů, ekonomiky, techniky a využití počítačů.

Vyučování matematice směřuje k tomu, aby se žáci naučili provádět početní výkony v oboru racionálních čísel, a to pamětně i písemně. Při řešení složitějších úloh se žáci naučí využívat prostředky výpočetní techniky. Žáci se naučí řešit úlohy z praxe s užitím početních výkonů, provádět odhady výsledků řešení, posuzovat jejich reálnost a provádět potřebné zaokrouhlení, číst a užívat jednoduché statistické tabulky a diagramy, užívat proměnnou při řešení úloh. Žáci se naučí pracovat s některými konkrétními funkcemi při řešení úloh z praxe, řešit metrické geometrické úlohy, orientovat se v rovině a v prostoru a vyvozovat logické závěry z daných předpokladů.

1. stupeň ZŠ

Vzdělávací obor má časovou dotaci v 1. ročníku 4 hodiny týdně, v 2. – 5. ročníku 5 hodin týdně.

V 1. ročníku se žáci učí používat přirozená čísla k modelování reálných situací, počítají předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.

Žáci se naučí číst, zapisovat a porovnávat přirozená čísla do 20. Provádí jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 20, rozeznají, pojmenují, vymodelují a popíší základní rovinné útvary a nachází jejich reprezentaci v realitě.

Ve 2. ročníku se žáci naučí sčítat a odčítat přirozená čísla v oboru do 100 s přechodem přes desítku, porovnávat tato čísla na číselné ose, zaokrouhlovat, násobit a dělit v oboru do 5 a používat závorek. Sčítání, odčítání a násobení používají při řešení praktických úloh. Žáci rýsují a kreslí křivé a rovné čáry, úsečky, které měří v centimetrech a metrech. Modelují a poznávají geometrická tělesa. Žáci si osvojují časové údaje a orientují se v čase.

Ve 3. ročníku se žáci naučí základní početní operace v číselném oboru do 1000. Žáci pracují s přímkami v rovině a konstruují jednoduché rovinné obrazce a prohlubují znalosti o jednotkách délky.

Ve 4. ročníku se výuka zaměřuje na číselný obor do 1 000 000 a prvotní seznámení žáků se zlomky. V geometrii žáci rýsují rovnoběžky, různoběžky, kolmice, naučí se pracovat s osově souměrnými útvary a určují obvody a obsahy čtverce, obdélníku.

V 5. ročníku si žáci prohloubí znalosti v počítání s přirozenými čísly, s desetinnými zlomky a osvojí si základní početní operace s desetinnými čísly. Naučí se číst a sestavovat jednoduché diagramy a grafy. Prohlubují si znalosti v rýsování rovinných útvarů, výpočtech obvodů a obsahů, v převádění délkových jednotek a jednotek obsahu.

Začlenění průřezových témat

V předmětu *Matematika* neprovádíme zařazení průřezových témat.

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- Vedeme žáky k osvojení si obecně užívaných termínů, symbolů a znaků, k porovnávání získaných výsledků, k vyhledávání v zadání slovních a logických úloh relevantních údajů.

- Podporujeme účast žáků v různých soutěžích a olympiádách /Klokan, Matematická olympiáda/.

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- Motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života.
- Učíme žáky zdokonalovat práci s informacemi tak, aby uměli informace vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat.

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- Rozvíjíme u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky, rozumět různým typům grafů a umět je sestavit.
- Učíme žáky spolupracovat při řešení složitějších matematických zadání a při společné práci komunikovat způsobem, který zajistí dosažení společného cíle.

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- Učíme žáky stanovovat si pravidla pro práci skupin i samostatnou práci, tato pravidla dodržovat a zaujmout i odmítavý postoj ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky.
- Oceněním dobrých výkonů učíme žáky vážit si výsledků své práce i práce ostatních.

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- Vedeme žáky k uvědomění si své školní povinnosti a souvislosti se zodpovědností za svou domácí přípravu.
- Podáváme představu o využití nabytých znalostí a dovedností v různých oborech lidské činnosti.

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- Učíme žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožní jim hledat i vlastní postup.
- Učíme žáky bezpečně používat rýsovací a další potřeby a udržovat je v pořádku tak, aby byla zajištěna jejich funkčnost.

Strategie směřující ke kompetenci digitální

- učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- klademe důraz na používání kalkulačky, např. při provádění kontroly odhadů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník		dotace: 4	
Číslo a početní operace			
očekávané výstupy		učivo	
Žák, žákyně: používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků		numerace v oboru do 20 počítání předmětů v daném souboru	
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti		písemné algoritmy početních operací, vlastnosti početních operací s přirozenými čísly, zápis čísla v desítkové soustavě	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose		číselná osa obor přirozených čísel do 20	
provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech		sčítání a odčítání přirozených čísel do 20	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace		řešení slovních úloh	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života		řešení slovních úloh	
Geometrie v rovině a v prostoru			
očekávané výstupy		učivo	
Žák, žákyně: rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci		čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, základní útvary v rovině - lomená čára, přímka,	
2. ročník		dotace	4+1
Číslo a početní operace			
očekávané výstupy		učivo	
Žák, žákyně: používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků		numerace v číselném oboru 0 – 100	
čte, zapisuje, porovnává, sčítá a odčítá přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti, užívá závorky		sčítání a odčítání v oboru do 100 s přechodem přes desítku, zápis čísla v desítkové soustavě	
násobí a dělí přirozená čísla v oboru 0 - 5		násobilka v oboru 0 – 5, automatizace násobílek 2, 3, 4, 5	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose		číselná osa	
provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech		sčítání, odčítání v oboru 0 – 100, násobení, dělení 0 – 5	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace		řešení slovních úloh	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
očekávané výstupy		učivo	
Žák, žákyně: orientuje se v čase		čtení údajů na hodinách, sledování jednoduchých závislostí na čase	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života, doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel		tabulky, závislosti a jejich vlastnosti	
Geometrie v rovině a v prostoru			
očekávané výstupy		učivo	
Žák, žákyně: porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky		bod a čáry otevřené a uzavřené, úsečka, značení lomených čar	

rozezná, pojmenuje a vymodeluje jednoduchá tělesa		geometrické útvary, geometrická tělesa	
3. ročník		dotace	
Číslo a početní operace		4+1	
očekávané výstupy		učivo	
Žák, žákyně: vytvoří konkrétní soubor s daným počtem prvků do 1 000		numerace v číselném oboru 0 - 1000	
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti		zápis čísel, porovnávání čísel	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose		porovnávání čísel pomocí číselné osy, znázornění čísel na číselné ose	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech		sčítání, odčítání, násobení, dělení	
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení		využití závorek, komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	
písemně sčítá a odčítá dvě trojčíselná čísla		písemné algoritmy početních operací	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru 0 – 1.000		porovnávání a zaokrouhlování čísel - obor přirozených čísel 0 – 1.000	
automaticky užívá spoje všech násobílek, násobí pamětně dvojčíselné číslo jednocíselným v jednoduchých případech		násobení přirozených čísel	
dělí dvojčíselné číslo jednocíselným mimo obor násobílek, určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech		dělení přirozených čísel	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace		aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života		slovní úlohy z praxe	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 M-3-1-02p čte, píše a používá číselnice v oboru do 20, numerace do 100 M-3-1-02p zná matematické operátory + , - , = , < , > a umí je zapsat M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20			
Závislosti, vztahy a práce s daty			
očekávané výstupy		učivo	
Žák, žákyně: doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel		diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi			
Geometrie v rovině a v prostoru			
očekávané výstupy		učivo	
Žák, žákyně: rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci		základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec	

odhaduje a měří délku úsečky s přesností na milimetry, provádí odhady vzdálenosti, převádí jednotky délky	délka úsečky; jednotky délky a jejich převody, základní útvary v rovině - polopřímka, vzájemná poloha přímek, konstrukce rovnoběžek a kolmic, grafické sčítání a odčítání úseček, konstrukce čtverce, obdélníku
sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry	grafické sčítání a odčítání úseček
určí obvod jednoduchého obrazce sečtením délek jeho stran	obvod obrazce
modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	osově souměrné útvary
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák <i>M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit</i> <i>M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují</i> <i>M-3-3-02p používá pravítko</i>	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	
očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	časové jednotky hodina, minuta, sekunda, čtení časových údajů na různých typech hodin
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	závislost různých činností na průběhu času během dne, týdne, měsíce
doplňuje posloupnosti čísel	číselné a obrázkové řady - magické čtverce
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák <i>M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech</i>	
4. ročník	dotace 4+1
Číslo a početní operace	
očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1.000.000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	numerace v oboru 0 – 1 000 000, zápis, porovnávání čísel, zaokrouhlování
využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	pamětné sčítání a odčítání, násobení čísel
čte, píše a zobrazuje čísla na číselné ose	číselná osa
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel, provádí odhady a kontrolu výpočtu	písemné algoritmy početních operací vlastnosti početních operací s přirozenými čísly
písemně násobí a dělí	násobení jedno a dvojciferným činitelem, dělení jednociferným dělitelem, odhad a kontrola výpočtu
řeší jednoduché slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru 0 – 1 000 000	slovní úlohy
řeší jednoduché úlohy se zlomky, modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	seznámení s pojmem zlomek, polovina, třetina, čtvrtina, pětina a desetina daného počtu
Závislosti, vztahy a práce s daty	
očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády tištěné/v elektronické podobě
Geometrie v rovině a v prostoru	
očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: určí vzájemnou polohu přímek, sestrojí kolmici, rovnoběžné přímky, kružnici	rýsování přímek, rovnoběžek, kolmic, kružnic

vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran, určí obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě, užívá základní jednotky obsahu	obvod a obsah obrazce, jednotky délky a jejich převody, jednotky obsahu	
řeší jednoduché úlohy na výpočet obsahu obdélníku a čtverce	obsah obdélníku a čtverce	
vymodeluje síť kvádrů a krychle	modelování kvádrů, krychle ze sítě, práce se stavebnicemi	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	osově souměrné útvary, osa souměrnosti, rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	modelování souměrných útvarů, určení roviny souměrnosti na modelech krabičky na názorných obrázcích	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	magické čtverce, prostorová představivost číselné a obrázkové řady	
5. ročník	dotace	4+1
Číslo a početní operace		
očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	numerace v oboru přirozených čísel	
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	zápis, porovnávání a zaokrouhlování čísel	
využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	vlastnosti početních operací při pamětném počítání, násobilka	
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel, písemné odčítání čísel, písemné násobení až čtyřciferným činitelem, písemné dělení jedno a dvojciferným dělitelem	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	jednoduché i složené slovní úlohy	
čte, zapisuje, sčítá a odčítá desetinná čísla, násobí a dělí desetinné číslo deseti, přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	desetinná čísla řádu desetin a setin, jednoduché slovní úlohy z praktického života	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla - používá kalkulaátor		
Závislosti, vztahy a práce s daty		
očekávané výstupy	učivo	

Žák, žákyně: vyhledává, sbírá a třídí data, vyhodnotí, zda k řešení využije digitální technologie	jízdní řády, grafy, tabulky, převody jednotek
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy, doplňuje posloupnosti čísel	grafy v soustavě souřadnic, sloupkový diagram, řady čísel, tabulky, třídí data dle zvolených kritérií, využívá tabulkový procesor
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák <i>M-5-2-01p vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu</i> <i>M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce</i> <i>- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích</i> <i>- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času</i> <i>- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi</i>	
Geometrie v rovině a v prostoru	
očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce	konstrukce obdélníku, čtverce, rýsování základních rovinných útvarů
vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce, užívá základní jednotky obsahu	obvod a obsah obrazce, jednotky délky a obsahu a jejich převody
určí povrch kvádru a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn	základní útvary v prostoru - kvádr, krychle
řeší úlohy z praxe na výpočet obsahu obdélníku a čtverce, povrchu kvádru a krychle	jednoduché slovní úlohy z praxe
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák <i>M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary</i> <i>M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky</i> <i>M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</i> <i>M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice</i> <i>M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru</i> <i>- pozná základní tělesa</i>	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	
očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: čte a sestavuje jednoduché tabulky, grafy a diagramy	čtení, zakreslování jednoduchých grafů, sestavování tabulek různých závislostí, dosazování za proměnnou
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	prostorová představivost - magické čtverce - číselné a obrázkové řady - slovní úlohy
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák <i>M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech.</i>	

5.3 Informatika

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

5.3.1 Vyučovací předmět Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika se vyučuje ve 4. a 5. ročníku.

Žáci se seznamují se základy práce s digitálními zařízeními. Upevňují si znalosti v práci s jednoduchými aplikacemi. Sbírají a zaznamenávají data. Učí se kódování pomocí značek a piktogramů. Vytváří schémata, myšlenkové mapy a diagramy. Badatelským způsobem objevují jednoduché programování a algoritmy. Učí se jednoduchému spouštění programů a jejich ukončením. Vyhledávají jednoduché informace a zpracovávají jednoduché texty. Pracují ve sdíleném prostředí. Osvojují si práci s internetem.

Začlenění průřezových témat

Ročník	Téma	Obsah
5.	Zpracování a využití informací	Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- Vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání informací.
- Výuku provádíme s moderními výukovými programy i v ostatních předmětech, a tak vzbuzujeme jejich zájem o praktickou výuku.

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- Ukazujeme žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vedeme je k jejich ověřování a srovnávání.
- Vedeme je k odpovědnosti za svá rozhodnutí.

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- Vedeme je k porozumění různých textů a záznamů prostředí v programu.
- Vedeme žáky ke správné komunikaci mezi sebou i s využitím výpočetní techniky a jejich možností.

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- Učíme žáky schopnosti pracovat ve dvojicích a menších skupinách při vyhledávání informací, jejich zpracování a ke spolupráci s učiteli.
- Vedeme je k dodržování stanovených pravidel pro činnost skupiny a k umění vyslechnout názory druhých.

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- Učíme žáky dodržování pravidel ochrany dat a údajů

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- Vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel a plnění svých povinností, efektivně spolupracovat s učitelem.
- Dodržujeme zásady ochrany svého zdraví i zdraví druhých a bezpečnostních opatření při práci s výpočetní a jinou technikou.

Strategie směřující ke kompetenci digitální

- Vedeme k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; k jejich využívání při učení i při zapojení do života školy a do společnosti.
- Učíme žáky získávat, vyhledávat kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- Učíme vytvářet a upravovat digitální obsah, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků.
- Vedeme žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.

- Vedeme k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme ho s novými technologiemi, kriticky hodnotíme jejich přínosy a reflektujeme rizika jejich využívání.
- Nabádáme k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí vedeme etické jednání.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

4. ročník

Ovládání digitálního zařízení

Digitální technologie	
Očekávané výstupy Žákyně/žák: • pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením	Učivo Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment	

Práce ve sdíleném prostředí

Digitální technologie	
Očekávané výstupy Žákyně/žák: • uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • spouští online aplikace • v textu rozpozná osobní údaje • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Učivo Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) Uživatelské jméno a heslo Osobní údaje
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment	

Základy robotiky se stavebnicí

Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy Žákyně/žák: • sestaví robota podle návodu • sestaví program pro robota • oživí robota, otestuje jeho chování • najde chybu v programu a opraví ji • upraví program pro příbuznou úlohu • pomocí programu ovládá světelný výstup a motor • pomocí programu ovládá senzor • používá opakování, události ke spouštění programu	Učivo Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru
Výukové metody a formy Práce ve skupině, objevování, experiment, diskuse	

Úvod do kódování a šifrování dat a informací

Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy Žákyně/žák: • sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text • zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky • obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Učivo Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách	

5. ročník

Úvod do práce s daty

Informační systémy	
Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech • doplní posloupnost prvků • umístí data správně do tabulky • doplní prvky v tabulce • v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Učivo Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu
Výukové metody a formy Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse	

Základy programování – příkazy, opakující se vzory

Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy Žákyně/žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok upraví program pro obdobný problém	Učivo Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Úvod do informačních systémů

Informační systémy	
Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí	Učivo Systém, struktura, prvky, vztahy
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristický rozhovor	

Základy programování – vlastní bloky, náhoda

Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy Žákyně/žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj • vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit • cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	Učivo Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Úvod do modelování pomocí grafů a schémat

Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy Žákyně/žák: • pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty • pomocí obrázku znázorní jev • pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Učivo Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách	

Základy programování – postavy a události

Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy Žákyně/žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav • v programu najde a opraví chyby • používá události ke spuštění činnosti postav • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • upraví program pro obdobný problém • ovládá více postav pomocí zpráv	Učivo Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Data, informace, modelování

žák

I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat

I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

Algoritmizace a programování

žák

I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů

I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení

I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

Informační systémy

žák

I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky

I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Digitální technologie

žák

I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu

I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

5.4 Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět

5.4.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast *Člověk a jeho svět* je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti *Člověk a jeho svět* rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všítat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech *Člověk a společnost*, *Člověk a příroda* a ve vzdělávacím oboru *Výchova ke zdraví*. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Člověk a jeho svět* je členěn do pěti tematických okruhů. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost

nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají **zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života**. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i poskytování první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

5.4.2 Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů

- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu

5.4.3 Vyučovací předmět Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cíle jsou naplňovány prostřednictvím vlastních zkušeností žáků. Učitel řídí vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům, zejména na základě vlastních činností a přímého pozorování. Žáci mohou různé věci a jevy pozorovat např. při řízených činnostech, na vycházkách, při pokusech, při zacházení s různými nástroji a předměty. Činností vyučování prvouce učitel podněcuje aktivitu všech žáků. Průběžně a v souvislosti s různými vyučovacími předměty vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování, zjištění a objevování zaznamenávali různými způsoby, to jak výtvarně, tak i písemně.

V tomto období využíváme co nejvíce regionálních přírodních i společenských jevů.

Charakteristické pro výuku prvouky v 1. období základního vzdělávání je její prolínání s učivem ostatních předmětů. Právě toto prolínání témat dává možnost vytváření mnoha malých projektů, které výuku obohatí a učivo spojí se životem kolem dětí. Výuku prvouky vhodně doplňují obrazy, videozáznamy, filmy, besedy, vycházky i exkurze.

V prvouce se věnujeme:

- poznávání věcí – jejich vlastností a zařazujeme je do přírodního a společenského dění
- výchově smyslového vnímání a způsobům pozorování určitých předmětů a jevů
- základům jazykového vyjadřování
- využíváme českého jazyka (výslovnost, vyprávění, říkadla, básně, písně, pohádky ...)
- procvičování pozornosti, paměti, představivosti, obrazotvornosti
- ochraně přírody, kulturních památek a výsledků lidské práce
- technické výchově (spojení s výtvarnou výchovou a praktickými činnostmi)

- pohybové výchově (ve spojení s tělesnou výchovou a hudební výchovou)
- zdravotní výchově a znalosti lidského těla, režimu dne
- mravní výchově (vytváření správných návyků a vztahů k lidem)
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti
- vyučuje se v prvním, v druhém a třetím ročníku prvouka: dvě hodiny týdně
- časová dotace ve čtvrtém ročníku: 2 hodiny přírodovědy a 2 hodiny vlastivědy
- časová dotace v pátém ročníku: 1 hodina přírodovědy a 2 hodiny vlastivědy

Obsahové, časové a organizační vymezení

Prvouka se vyučuje v 1., 2. a ve 3. ročníku dvě hodiny týdně. Je součástí vzdělávacího oboru *Člověk a jeho svět*, který je členěn do pěti tematických okruhů: *Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví.*

Předmět rozvíjí poznatky, dovednosti a první zkušenosti žáku získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří si prvotní ucelený obraz světa. Učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky a názory jiných. Podmínkou úspěšného vzdělávání je vlastní prožitek žáků, který vychází z konkrétních nebo modelových situací.

Důležité je propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků. Výuku prvouky vhodně doplňují obrazy, videozáznamy, filmy, besedy, vycházky a exkurze.

Začlenění průřezových témat

Ročník	Téma	Obsah
1.	Lidé a čas	Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznání Poznávání lidí
	Člověk a jeho zdraví	Osobnostní a sociální výchova - komunikace
2.	Lidé a čas	Mediální výchova - práce v realizačním týmu
	Rozmanitost přírody	Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí
	Člověk a jeho zdraví	Osobnostní a sociální výchova - Psychohygiena
3.	Lidé kolem nás	Multikulturní výchova - lidské vztahy
	Rozmanitost přírody	Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života
	Člověk a jeho zdraví	Osobnostní a sociální výchova - řešení problému a rozhodovací dovednosti

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie směřující ke kompetenci k učení

Pomáháme řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií.

Umožňujeme žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu.

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

Upevňujeme účelné rozhodování a jednání žáků v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých.

Učíme žáky řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, pracovat s odbornou literaturou, vyhledávat informace vhodné k řešení problémů.

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

Vedeme žáky k používání správné terminologie. Žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech.

Učíme žáky vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

Zadávat úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně.

Učíme žáky pracovat ve skupině, spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektujeme názory a zkušenosti druhých.

Strategie směřující ke kompetenci občanské

Budujeme u žáků ohleduplný vztah k přírodě.

Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování.

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

Umožňujeme žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat.

Vedeme žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky a vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti.

Strategie směřující ke kompetenci digitální

Klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování.

Vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč.

Vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací.

Vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil.

Motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací.

Dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník	Dotace 2 hodiny
Místo, kde žijeme	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace
Pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí	obec (město), význačné budovy
Lidé kolem nás	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské vztahy soužití lidí - mezilidské vztahy
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování právo a spravedlnost - základní lidská práva, práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy
Odvodí význam a potřebu různých povolání	rodina- zaměstnání
Lidé a čas	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj minulosti, přítomnosti a budoucnosti	orientace v čase a časový řád- určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendář, režim dne, roční období
Pojmenuje kulturní a historické památky	báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka	současnost a minulost v našem život - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny
Rozmanitost přírody	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: Pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Vesmír a Země- den a noc, roční období
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, výživa
Pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody- odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí
Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje společné a rozdílné vlastnosti	látky a jejich vlastnosti- třídění látek, změny látek a skupenství
Člověk a jeho zdraví	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- lidské tělo - základní stavba, životní potřeby a projevy - péče o zdraví a zdravá výživa- denní režim, pitný režim, zdravá strava, nemoc, úraz, první pomoc
Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí

Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby požádá pro pomoc pro sebe i pro jiné dítě		krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání aj.)
Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu		bezpečné chování silničním provozu v roli chodce a cyklisty
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech		situace hromadného ohrožení
2. ročník	dotace	2
Místo, kde žijeme		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy	
Začlení svou obec do příslušného kraje, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí	obec (město), místní krajina - její části poloha v krajině, minulost a současnost obce význačné budovy, státní symboly	
Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří její estetické hodnoty a rozmanitost	okolní krajina - její části, působení lidí na krajinu a životní prostředí	
Lidé kolem nás		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské vztahy - soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným	
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování právo a spravedlnost - základní lidská práva, práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy	
Odvodí význam a potřebu různých povolání	rodina - život a funkce rodiny, zaměstnání	
Lidé a čas		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendář, režim dne, roční období - současnost a minulost v našem životě - státní svátky a významné dny	
Pojmenuje kulturní a historické památky	- báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby	
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka	proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby	
Rozmanitost přírody		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: Pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Vesmír a Země- den a noc, roční období Rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, výživa, stavba těla u některých známějších druhů	
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody- odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí	
Pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Životní podmínky - rozmanitost podmínek na zemi, podnebí a počasí	

Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje společné a rozdílné vlastnosti	Látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství
Člověk a jeho zdraví	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	lidské tělo-základní stavba, životní potřeby a projevy péče o zdraví a zdravá výživa - denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc
Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	osobní bezpečí bezpečné chování v rizikovém prostředí
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby požádá pro pomoc pro sebe i pro jiné dítě	krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání aj.)
Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	bezpečné chování silničním provozu v roli chodce a cyklisty
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	situace hromadného ohrožení
3. ročník	dotace 2
Místo, kde žijeme	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo, rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Domov: - prostředí domova - orientace v místě bydliště
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (města)	Obec (město), místní krajina: - její části - poloha v krajině
vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	Obec (město), místní krajina: - minulost a současnost obce (města) - dopravní síť
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Obec (město), místní krajina: - význačné budovy
rozliší přírodní a umělé prvky v okolí krajiny a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	Okolní krajina (místní oblast, region): - působení lidí na krajinu a životní prostředí
porovná způsob života a přírodu v naší vlasti	
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Okolní krajina (místní oblast, region): - orientační body
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Okolní krajina (místní oblast, region) - světové strany
rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky	Mapy obecně zeměpisné: - obsah - grafika - vysvětlivky
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
žák ČJS-3-I-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy ČJS-3-I-01p popíše a zvládne cestu do škol	
Lidé kolem nás	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	Soužití lidí: - mezilidské vztahy

rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky	Soužití lidí: - komunikace - pomoc nemocným
orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích	Soužití lidí: - pomoc sociálně slabým
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Chování lidí: - vlastnosti lidí
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Chování lidí: - pravidla slušného chování
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Právo a spravedlnost: - práva a povinnosti žáků školy
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	Právo a spravedlnost: - základní lidská práva a práva dítěte
poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	Základní globální problémy: - globální problémy přírodního prostředí
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	
Lidé a čas	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Orientace v čase a časový řád: - určování času - čas jako fyzikální veličina
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Orientace v čase a časový řád: - dějiny jako časový sled událostí
rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Orientace v čase a časový řád: - kalendáře - letopočet
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Orientace v čase a časový řád: - generace - režim dne - roční období
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí	Současnost a minulost v našem životě: - předměty denní potřeby
na příkladech porovnává minulost a současnost	Současnost a minulost v našem životě: - průběh lidského života
využije knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Regionální památky - péče o památky
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	minulost kraje a předků, domov, rodný kraj
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	

<i>ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti</i>	
Rozmanitost přírody	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a měří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Látky a jejich vlastnosti: - třídění látek - změny látek a skupenství - vlastnosti látek - porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Voda a vzduch: - výskyt - vlastnosti a formy vody - oběh vody v přírodě - vlastnosti - proudění vzduchu - význam pro život
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Nerosty a horniny, půda: - některé hospodářsky významné horniny a nerosty - zvětrávání - vznik půdy a její význam
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Rostliny, houby, živočichové: - znaky života - životní potřeby a projevy - průběh a způsob života - výživa - stavba těla u některých nejznámějších druhů - význam v přírodě a pro člověka
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody: - odpovědnost lidí - likvidace odpadů
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
žák	
<i>ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i>	
<i>ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat</i>	
<i>ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami</i>	
<i>ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu</i>	
Člověk a jeho zdraví	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	Lidské tělo: - životní potřeby a projevy - základní stavba a funkce
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Péče o zdraví, zdravá výživa - denní režim - pitný režim - pohybový režim - zdravá strava
ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Péče o zdraví, zdravá výživa: - nemoc - drobné úrazy a poranění - první pomoc - úrazová zábrana - osobní a intimní hygiena
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Návykové látky a zdraví: - odmítání návykových látek - hrací automaty a počítače

uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	Osobní bezpečí: - bezpečné chování v rizikovém prostředí - krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání aj.) - brutalita a jiné formy násilí v médiích - služby odborné pomoci
uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu, rozeznává nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Osobní bezpečí: - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Situace hromadného ohrožení
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	

5.4.4 Vyučovací předmět Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cíle výuky vlastivědy jsou naplňovány prostřednictvím pozorování a pojmenovávání jevů a dějů, např. při různých činnostech – exkurze, výstavy, besedy; jejich vzájemných vztahů a souvislostí. Vedeme žáky k osvojování poznatků činností, aby uměli vyjadřovat své myšlenky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Charakteristické pro výuku tohoto období je samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů (učebnice, encyklopedie, internet, návštěva veřejné knihovny, muzea), od členů své rodiny a lidí v nejbližším okolí (společné návštěvy památek, výstav, atd.).

Výuka dějinné i zeměpisné části dává možnost vytvářet projekty, které doplní a obohatí výuku (propojení českého jazyka, výtvarné a hudební výchovy, praktických činností).

Výuku vlastivědy vhodně doplňují obrazy, mapy a plány, vědomostní soutěže, práce ve skupinách, filmy, besedy, výstavy, exkurze, školní výlety.

Ve vlastivědě se věnujeme jazykovému vyjadřování, procvičování pozornosti, paměti, představivosti, obrazotvornosti, atd., výchově smyslového vnímání a způsobům pozorování určitých jevů (žáci poznávají, jak a proč se měří čas, jak v čase postupují události a utvářejí historii věcí a dějů), ochraně přírody, kulturních památek a výsledků lidské práce, snažíme se u žáků vyvolat zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země.

Začlenění průřezových témat

Ročník	Téma	Obsah
4.	Místo, kde žijeme	Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana (Občan, občanská společnost a stát, Občanská společnost a škola, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
5.	Místo, kde žijeme Lidé kolem nás	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Objevujeme svět a Evropu, Jsme Evropané), Multikulturní výchova (Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity)

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie směřující ke kompetenci k učení

Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, aby je na základě jejich pochopení, propojení a systematizace efektivně využíval v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.

Vedeme žáka k tomu, aby poznal smysl a cíl učení, aby měl pozitivní vztah k učení, posoudil vlastní pokrok a určil překážky či problémy bránící učení, naplánoval si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich.

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

Vedeme žáka, aby samostatně řešil problémy, volil vhodné způsoby řešení, užíval při řešení problémů logické postupy.

Vedeme žáka, aby si ověřoval prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikoval při řešení obdobných nebo nových problémových situacích, sledoval vlastní pokrok při zdolávání problémů.

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

Vedeme žáka, aby formuloval a vyjadřoval své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřoval se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu.

Vedeme žáka, aby využíval informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

Vedeme žáka, aby účinně spolupracoval ve skupině, podílel se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu.

Vedeme žáka, aby se podílel na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispíval k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytl pomoc nebo o ni požádal.

Strategie směřující ke kompetenci občanské

Vedeme žáka, aby chápal základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, byl si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu.

Vedeme žáka, aby respektoval, chránil a ocenil naše tradice a kulturní i historické dědictví.

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

Vedeme žáka, aby využíval své znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činil podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

Kompetence digitální

Klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování.

Vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč.

Vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací.

Vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil.

Motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací.

Dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

4. ročník		dotace		2	
Místo, kde žijeme					
Očekávané výstupy			učivo		
Žák, žákyně: Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu			Domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště Okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, orientační body a linie, světové strany Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky		
Určí světové strany podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě			Okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, orientační body a linie, světové strany Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky		
Rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map			Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky		
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního a historického			Obec (město), místní krajina - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť Domov – prostředí domova, orientace v místě Okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany		
Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života, přírodu v naší vlasti i v jiných zemích			Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR		
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam			Naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly		
Lidé a čas					
Očekávané výstupy			učivo		
Žák, žákyně: Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy			Orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života		
Využívá knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti			Orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, letopočet, generace, Obrazy z českých dějin - minulost kraje, domov, vlast, rodný kraj		
Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik			Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života		
Srovná a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik			Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny Báje, pověsti, mýty; obrazy z českých dějin - minulost kraje, domov, vlast, rodný kraj Orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, letopočet, generace		
Vlastivěda		5. ročník		dotace: 2	
Místo, kde žijeme					
Očekávané výstupy			učivo		
Žák, žákyně:			Domov – prostředí domova – orientace v místě bydliště		

určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Škola – prostředí školy – činnosti ve škole – okolí školy – bezpečná cesta do školy Obec (město), místní krajina – její části – poloha v krajině – minulost a současnost obce (města) – význačné budovy – dopravní síť
určí světové strany v přírodě i podle mapy	Okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary – vodstvo na pevnině – rozšíření půd, rostlinstva a živočichů – vliv krajiny na život lidí – působení lidí na krajinu a životní prostředí – orientační body a linie – světové strany
orientuje se podle map a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map	Okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary – vodstvo na pevnině – rozšíření půd, rostlinstva a živočichů – vliv krajiny na život lidí – působení lidí na krajinu a životní prostředí – orientační body a linie – světové strany
vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury	Evropa a svět – kontinenty – evropské státy – EU – cestování Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah - grafika - vysvětlivky
jednoduchým způsobem posoudí význam regionálních zvláštností z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest	Okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary – vodstvo na pevnině – rozšíření půd, rostlinstva a živočichů – vliv krajiny na život lidí – působení lidí na krajinu a životní prostředí – orientační body a linie – světové strany
porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Evropa a svět – cestování Naše vlast - domov
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Naše vlast - domov Naše vlast - krajina Naše vlast - národ Naše vlast – základy státního zřízení a politického systému ČR Naše vlast – státní správa a samospráva Naše vlast – státní symboly
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí	

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky	
Lidé a čas	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Současnost a minulost v našem životě - bydlení Současnost a minulost v našem životě – předměty denní potřeby Současnost a minulost v našem životě – průběh lidského života
využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Regionální památky – péče o památky Regionální památky – lidé a obory zkoumající minulost Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků – domov – vlast – rodný kraj
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Současnost a minulost v našem životě – státní svátky a významné dny, báje mýty pověsti
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti	
Lidé kolem nás	
Žák, žákyně: vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Rodina – postavení jedince v rodině Rodina – role členů rodiny
obhájí a odůvodní při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu řešení	Chování lidí – pravidla slušného chování Chování lidí – principy demokracie Právo a spravedlnost – práva a povinnosti žáků školy Soužití lidí – mezilidské vztahy, principy komunikace, demokracie
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou	Chování lidí – vlastnosti lidí ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům – pravidla slušného chování Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte Právo a spravedlnost – práva a povinnosti žáků školy Právo a spravedlnost – protiprávní jednání a korupce Právo a spravedlnost – právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví,
orientuje se v základních formách vlastnictví	Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné Vlastnictví – hmotný a nehmotný majetek
používá peníze v běžných situacích	Vlastnictví – rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČJS-5-2-01p, dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)	

ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

5.4.5 Vyučovací předmět Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka v předmětu přírodověda navazuje na výchovné a vzdělávací cíle předmětu prvouka. Vyučuje se ve 4. i v 5. ročníku. Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů: *Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví.*

Žáci se učí pozorovat, objevovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sami sebe, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi. Učí se poznávat, že Země a život na ní tvoří jediný celek, že všechny jevy a děje spolu souvisí a jsou v rovnováze a jakékoli narušení může být pro další život rozhodující. Všechny poznatky i souvislosti vycházejí z pozorování skutečných jevů, z prožitků a zkušeností žáků z jejich života, ale i z modelových situací a pokusů.

Informace získávají žáci z literatury a dalších informačních zdrojů. Zjištěné výsledky i jejich třídění žáci zaznamenávají a prezentují různými způsoby. Nezbytnou součástí výuky jsou vycházky, exkurze, besedy a nejrůznější projekty.

Začlenění průřezových témat

Ročník	Téma	Obsah
4.	Místo, kde žijeme	Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana (Občan, občanská společnost a stát, Občanská společnost a škola, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
5.	Místo, kde žijeme Lidé kolem nás	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Objevujeme svět a Evropu, Jsme Evropané), Multikulturní výchova (Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity)

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie směřující ke kompetenci k učení

Umožňujeme žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu.

Vedeme žáky k získávání informací o přírodě, učíme je pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování.

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

Zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami.

Učíme žáky řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učíme je vyhledávat informace vhodné k řešení problémů.

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

Vedeme žáky k používání správné terminologie.

Učíme žáky vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

Zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně.

Zajímáme se o náměty, názory a zkušenosti žáků.

Strategie směřující ke kompetenci občanské

Budujeme u žáků ohleduplný vztah k přírodě.

Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování a umožňujeme každému žákovi zažít úspěch.

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

Umožňujeme žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat.

Vedeme žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky.

Strategie směřující ke kompetenci digitální

Klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování.

Vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč.

Vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací.

Vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil.

Motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací.

Dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

4. ročník	dotace	2
Rozmanitost přírody		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Živá příroda Rostliny, houby, živočichové: - znaky života, - životní potřeby a projevy - průběh a způsob života - výživa - stavba těla u některých nejznámějších druhů - význam v přírodě a pro člověka	

objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	V lese, u lidských obydlí, na poli Rovnováha v přírodě: - význam - vzájemné vztahy mezi organizmy - základní společenstva
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Na louce, ve vodě a v jejím okolí Rovnováha v přírodě: - význam - vzájemné vztahy mezi organizmy - základní společenstva
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Roční období Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody: - odpovědnost lidí - ochrana a tvorba životního prostředí - ochrana rostlin a živočichů
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody: - likvidace odpadů - živelné pohromy a ekologické katastrofy
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a měří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Neživá příroda Látky a jejich vlastnosti: - třídění látek - změny látek a skupenství - vlastnosti látek - porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek Voda a vzduch: - výskyt, vlastnosti a formy - oběh vody v přírodě - vlastností, složení, proudění vzduchu - význam pro život Nerosty a horniny, půda: - některé hospodářsky významné hornin a nerosty
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organizmy	Životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi - význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi - podnebí a počasí
Člověk a jeho zdraví	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle	Péče o zdraví, zdravá výživa: - denní režim - pitný režim - pohybový režim - zdravá strava
projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Péče o zdraví, zdravá výživa: - nemoc, drobné úrazy a poranění - první pomoc
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	Osobní, intimní a duševní hygiena: - stres a jeho rizika - reklamní vlivy
dodržuje zásady bezpečnostního chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	Osobní bezpečí: - bezpečné chování v rizikovém prostředí - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty
5. ročník	dotace
1+1	
Rozmanitost přírody	

Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Země, vesmír Vesmír a Země: - sluneční soustava - den a noc - roční období
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organizmech, prakticky třídí organizmy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Rozmanitost životních podmínek Rostliny, houby, živočichové: - znaky života - životní potřeby a projevy - průběh a způsob života - výživa - stavba těla u některých nejznámějších druhů - význam v přírodě a pro člověka - rozmanitost podmínek života na Zemi - podnebí a počasí
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Živé organizmy Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody: - odpovědnost lidí - ochrana a tvorba životního prostředí - ochrana rostlin a živočichů - likvidace odpadů - živelné pohromy a ekologické katastrofy
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák <i>ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody</i> <i>ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období</i> <i>ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí</i> <i>ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata</i> <i>ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí</i> <i>ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují</i> <i>ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami</i>	
Člověk a jeho zdraví	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	Lidské tělo: - životní potřeby člověka - základní stavba a funkce - základy lidské reprodukce
rozlišuje jednotlivé etapy lidského těla a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Lidské tělo: - vývoj jedince
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Péče o zdraví, zdravá výživa: - denní režim zdravý životní styl , denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc, při drobných poraněních,
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Osobní, intimní a duševní hygiena: - stres a jeho rizika - reklamní vlivy
ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc, rozpozná život ohrožující zranění	Péče o zdraví, zdravá výživa: - nemoc - drobné úrazy a poranění

	- první pomoc
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích; přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek, návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost , odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	Návykové látky zdraví: - odmítání návykových látek - hrací automaty a počítače
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná	Osobní bezpečí: - bezpečné chování v rizikovém prostředí
uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	Osobní bezpečí: - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty
v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné děti	Osobní bezpečí: - krizové situace (šikana, týrání, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru , bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek ; bezpečné chování v silničním provozu dopravní značky ; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) , šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Situace hromadného ohrožení
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák <i>ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu</i> <i>ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života</i> <i>ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události</i> <i>ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti</i> <i>ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky</i> <i>ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc</i>	

5. 5 Vzdělávací oblast Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast *Umění a kultura* umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast *Umění a kultura* zastoupena vzdělávacími obory *Hudební výchova* a *Výtvarná výchova*. Žáci se učí tvořivě pracovat a užívat uměleckých prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

5.5.1 Vyučovací předmět Hudební výchova

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující, rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti, jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi, sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem **vokálních činností** je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem **instrumentálních činností** je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem **hudebně pohybových činností** je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem **poslechových činností** je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Začlenění průřezových témat

Ročník	Téma	Obsah
5.	Poslechové činnosti	Multikulturní výchova - kulturní difference

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie směřující ke kompetenci k učení

Vedeme žáky ke kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie.

Rozvíjíme u žáků receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými.

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

Učíme žáky různým vyjadřovacím hudebním technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru.

Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení hudebního vyjadřování.

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

Učíme žáky porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby, jednotlivých uměleckých epoch.

Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

Pomáháme žákům získat vhled do hudební kultury české i jiných národů.

Prohlubujeme u žáků jejich vztah k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury.

Strategie směřující ke kompetenci občanské

Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, k sebehodnocení a vnímání jevů ve vzájemných souvislostech.

Motivujeme žáky k aktivní práci s učebnicí, s odbornou literaturou i s internetem.

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

Učíme žáky spolupracovat ve skupině, umět si rozdělit role a dodržovat domluvená pravidla a normy.

Podněcujeme žáky k poznávání sebe sama i druhých.

Strategie směřující ke kompetenci digitální

Vedeme žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny

Motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů

Vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník	dotace	1
Vokální činnosti		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: rytmizuje a melodizuje jednoduché texty zpívá v jednohlase	Hudební rytmus Intonace, vokální improvizace-hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď a jiné)	
vytváření pěveckých dovedností a návyků	Pěvecký a mluvní projev-pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu	
Instrumentální činnosti		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Hra na hudební nástroje- reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře Rytmizace, melodizace, hudební improvizace- hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď)	
Hudebně pohybové činnosti		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Pohybový doprovod znějící hudby-taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance. Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby	
Poslechové činnosti		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: soustředí se na poslech jednoduché skladby	Kvalita tónů-délka, síla, barva, výška. Hudební výrazové prostředky a hudební prvky z výrazným sémantickým nábojem-rytmus, melodie, pohyb melodie, zvukomalba Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly a žánry-hudba taneční, pochodová, ukolébavka aj.	
2. ročník	dotace	1
Vokální činnosti		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: rytmizuje a melodizuje jednoduché texty,	Pěvecký a mluvní projev-pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu. Hudební rytmus Intonace, vokální improvizace-hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď a jiné)	
ví, co je kánon	Znalost hudební formy	

Instrumentální činnosti		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře. Rytmizace, melodizace, hudební improvizace - hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď)	
Hudebně pohybové činnosti		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Pohybový doprovod znějící hudby-taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby	
Poslechové činnosti		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: rozlišuje jednotlivé kvality tónu, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby (sluchem rozlišuje stoupající a klesající melodii tónové řady)	Kvalita tónů-délka, síla, barva, výška. Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem-rytmus, melodie, pohyb melodie, zvukomalba Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly a žánry-hudba taneční, pochodová, ukolébavka aj. interpretace hudby - slovní vyjádření	
rozezná notovou osnovu, houslový klíč, taktovou čáru, noty podle délky	Základní pojmy hudebního názvosloví (notová osnova, taktová čára, délka not)	
3. ročník	dotace	1
Vokální činnosti		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: zpívá v jednohlase rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	Pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozlišování hlasového rozsahu Hudební rytmus -realizace písni ve 2/4, 3/4 taktu, dvojhlas a vícehlas, intonace, vokální improvizace - hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď aj.) grafický záznam vokální hudby - čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém (grafickém)záznamu jednoduché melodie	
Instrumentální činnosti		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře rytmizace, melodizace, hudební improvizace - hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď) grafický záznam melodie	
Hudebně pohybové činnosti		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby- pantomima a pohybová improvizace s využitím	

	tanečních kroků orientace v prostoru
Poslechové činnosti	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Kvality tónů - délka, síla, barva, výška hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem rytmus, melodie, pohyb melodie, zvukomalba
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální chápe rozdíl mezi orchestrem a sólem vyjádří slovem, kresbou, pohybem zážitek z poslechu	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry: hudba taneční, pochodová, ukolébavka aj. interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)
rozlišuje délku not, pomlky	Pojmy hudebního názvosloví (délka not, pomlky) Státní hymna
pozná hudbu k slavnostní příležitosti - státní hymna	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
žák HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmitizaci říkadel i při zpěvu HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby	
4. ročník	dotace 1
Vokální činnosti	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Pěvecký a mluvní projev: - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv) - hlasová hygiena - rozlišování hlasového rozsahu
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách	Hudební rytmus: - realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě	Dvojhlas a vícehlas: - prodleva - kánon - lidový dvojhlas aj.
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	Intonace, vokální improvizace: - diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně)
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii	Intonace, vokální improvizace: - hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď aj.)
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou píseň zapsanou pomocí not	Záznam vokální hudby: - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (př. linky) - nota jako grafický znak pro tón - notový zápis jako opora při realizaci písně - zápis rytmu jednoduché písně
Instrumentální činnosti	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry	Hra na hudební nástroje:

	- reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů aj.
provádí elementární hudební improvizace	Rytmizace, melodizace, hudební improvizace: - tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně - hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva) - hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď) - jednodílná písňová forma (a-b)
využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	Záznam instrumentální melodie: - čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby - využití notačních programů
Hudebně pohybové činnosti	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby: - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt - taneční hry se zpěvem - jednoduché lidové tance
ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků a vytváří pohybové improvizace	Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby: - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
na základě individuálních schopností a dovedností ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků	Orientace v prostoru: - utváření pohybové paměti - reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách
Poslechové činnosti	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	Kvality tónů: - délka - síla - barva - výška
rozpozná některé z užitých hudebních výrazových prostředků	Vztahy mezi tóny: - souzvuk - akord
	Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem: - rytmus - melodie - harmonie - barva - kontrast a gradace - pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) - zvukomalba - metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu
rozpozná hudebních výrazové prostředky	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj
rozpozná jednoduché písně či skladby	Hudební styly a žánry: - hudba taneční, pochodová, ukolébavka aj.
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Hudební formy: - malá písňová forma - rondo - variace
rozpozná hudebních výrazové prostředky a jednoduché písně či skladby	Interpretace hudby: - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

5. ročník		dotace	1
Vokální činnosti			
Očekávané výstupy		učivo	
Žák, žákyně: zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti		Pěvecký a mluvní projev: - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv) - hlasová hygiena - rozlišování hlasového rozsahu	
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách		Hudební rytmus: - realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě		Dvojhlas a vícehlas: - prodleva - kánon - lidový dvojhlas aj.	
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not		Intonace, vokální improvizace: - diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V. III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně)	
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii		Intonace, vokální improvizace: - hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď aj.)	
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou píseň zapsanou pomocí not		Záznam vokální hudby: - zachycení melodie písne pomocí jednoduchého grafického vyjádření (př.linky) - nota jako grafický znak pro tón - zápis rytmu jednoduché písne - notový zápis jako opora při realizaci písne	
Instrumentální činnosti			
Očekávané výstupy		učivo	
Žák, žákyně: vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry		Hra na hudební nástroje: - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů aj.	
provádí elementární hudební improvizace		Rytmizace, melodizace, hudební improvizace: - tvorba přede her, mezihry a doher s využitím tónového materiálu písne - hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva) - hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď) - jednodílná písňová forma (a-b)	
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni		Záznam instrumentální melodie: - čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby - využití notačních programů	
Hudebně pohybové činnosti			
Očekávané výstupy		učivo	
Žák, žákyně: ➤ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace		Taktování, pohybový doprovod znějící hudby: - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt - taneční hry se zpěvem - jednoduché lidové tance	
➤ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků a vytváří pohybové improvizace		Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby: - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	

➤ na základě individuálních schopností a dovedností ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků	Orientace v prostoru: - utváření pohybové paměti - reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách
Poslechové činnosti	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	Kvality tónů: - délka - síla - barva - výška
rozpozná některé z užitých hudebních výrazových prostředků	Vztahy mezi tóny: - souzvuk - akord
	Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem: - rytmus - melodie - harmonie - barva - kontrast a gradace - pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) - zvukomalba - metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu
rozpozná hudební výrazové prostředky	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj
rozpozná jednoduché písně či skladby	Hudební styly a žánry: - hudba taneční, pochodová, ukolébavka aj.
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Hudební formy: - malá písňová forma - rondo - variace
rozpozná hudebních výrazové prostředky a jednoduché písně či skladby	Interpretace hudby: - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
žák	
<i>HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem</i>	
<i>HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou</i>	
<i>HV-5-1-03p doprovází spolužáky na rytmické hudební nástroje</i>	
<i>HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy</i>	
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb	
- správně hospodáří s dechem při interpretaci písní, frázování	

5.5.2 Vyučovací předmět Výtvarná výchova

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Výtvarná výchova pracuje s vizuálními znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadních a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořeném, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace. V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace. Obsahem „Rozvíjení smyslové citlivosti“ jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem „Uplatňování subjektivity“ jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem „Ověřování komunikačních účinků“ jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Výtvarná výchova v 1. a 3. ročníku jako předmět je součástí procesu rozvoje estetických vztahů žáků ke skutečnosti i k umění. Výuka výtvarné výchovy vychází především z citového vztahu žáků k zobrazované skutečnosti. Výtvarné činnosti rozvíjejí tvořivost, fantazii, estetické cítění, podněcují a uspokojují potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím, prožitkům. Pro výtvarnou činnost v tomto období je nepostradatelné příznivé a klidné prostředí zbavené strachu ze známky nebo výsměchu druhých. V prvním až třetím ročníku převládá spontánnost, bezprostřednost výtvarného projevu dítěte. Vhodná motivace, která předchází výtvarné tvorbě, podněcuje uvolnění dětské fantazie, děti potom často tvoří s velkým zaujetím a prožívají velkou radost z toho, co vytvořily. Jejich práce jsou plné volnosti, naivnosti a psychologických záhad.

Ve 4. - 5. ročníku začíná být dětská fantazie a představivost korigována rozvíjejícím se intelektem. Žáci postupně přecházejí od hravých činností k uvědomělejší výtvarné práci. Jejich výpověď o vztazích k okolnímu světu je stále bezprostřední, zachovávají si citový vztah. Utváří a rozvíjí se vztah žáků k volnému výtvarnému umění, užité tvorbě, lidovému umění, k ochraně životního prostředí a kulturního dědictví.

Začlenění průřezových témat

Ročník	Téma	Obsah
5.	Užité práce dekorativní a prostorové	Osobnostní a sociální výchova, Kooperace a kompetice

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie směřující ke kompetenci k učení

Rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka

Experimentujeme, pozorujeme, porovnáváme výsledky a ty aplikujeme v praxi

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

Vyhledáváme vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry, hledáme podobnost, společné znaky a témata

Posuzujeme umělecké dílo i vlastní tvorbu

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

Využíváme dialog nebo diskusi o dojmu z uměleckého díla

Umění a kulturu chápeme jako určitý způsob komunikace

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

Vytváříme potřeby, jak se pohybovat v estetickém prostředí

Poskytujeme prostor pro osobité výtvarné projevy žáků

Strategie směřující ke kompetenci občanské

Seznamujeme se s výtvarnými díly a jejich autory

Vytvoříme potřeby pro návštěvy výstav výtvarných prací

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

Užíváme různých výtvarných technik

Strategie směřující ke kompetenci digitální

Motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení.

Poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace.

Vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník	dotace	1
Rozvíjení smyslové citlivosti		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty	Prvky vizuálně obrazného vyjádření-linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality	
Porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Uspořádání objektů do celku-uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení	
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly-vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových	
Na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření-film, televize	

Uplatňování subjektivity		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - akční tvar malby a kresby	
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření	Typy vizuálně obrazných vyjádření - ilustrace textů	
Na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil	Typy vizuálně obrazných vyjádření - volná malba	
Vnímá události různými smysly	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením-hledisko vnímání a hledisko jejich motivace	
Ověřování komunikačních účinků		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření.	Osobní postoj v komunikaci-odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření, porovnání s vlastní interpretací	
Na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření- v komunikaci se spolužáky	
2. ročník	dotace	1
Rozvíjení smyslové citlivosti		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty	Prvky vizuálně obrazného vyjádření-linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality a jejich jednoduché vztahy-podobnost, kontrast, rytmus	
Porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Uspořádání objektů do celku-uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení.	
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly-vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových	
Na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil.	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, film, televize	
Uplatňování subjektivity		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - akční tvar malby a kresby, pohyb těla	
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření	Typy vizuálně obrazných vyjádření - ilustrace textů	
Na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil	Typy vizuálně obrazných vyjádření - volná malba, hračky	
Vnímá události různými smysly	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením-hledisko vnímání a hledisko jejich motivace	
Ověřování komunikačních účinků		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření	Osobní postoj v komunikaci-jeho utváření a zdůvodňování odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, porovnání s vlastní interpretací	

Na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření- v komunikaci se spolužáky, s rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje	
3. ročník	dotace	1
Rozvíjení smyslové citlivosti		
Očekávané výstupy		
Žák, žákyně: Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty	Prvky vizuálně obrazného vyjádření-linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality a jejich jednoduché vztahy-podobnost, kontrast, rytmus a jejich kombinace v ploše	
Porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Uspořádání objektů do celku-uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly-vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly	
Na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil.	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření -umělecká výtvarná tvorba, film, televize	
Uplatňování subjektivity		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - akční tvar malby a kresby, pohyb těla a jeho umístění v prostoru	
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření.	Typy vizuálně obrazných vyjádření-jejich rozlišení, výběr a uplatnění - ilustrace textů	
Na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil.	Typy vizuálně obrazných vyjádření-jejich rozlišení, výběr a uplatnění -volná malba, hračky, objekty	
Vnímá události různými smysly	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením-hledisko vnímání a hledisko jejich motivace	
Ověřování komunikačních účinků		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření.	Osobní postoj v komunikaci-jeho utváření a zdůvodňování odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, porovnání s vlastní interpretací	
Na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil.	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření- v komunikaci se spolužáky, s rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje	
Odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Proměny komunikačního obsahu-záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům		
4. ročník	dotace	2
Rozvíjení smyslové citlivosti		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na	Prvky vizuálně obrazného vyjádření-linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality a jejich jednoduché	

základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	vztahy - podobnost, kontrast, rytmus a jejich kombinace v ploše
Při tvorbě vizuálně obrazových vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly-vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
Osobitost svého vnímání uplatňuje k přístupu k realitě, tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká, výtvarná tvorba - film, televize
Uplatňování subjektivity	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně:	
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	Typy vizuálně obrazných vyjádření-jejich rozlišení, výběr a uplatnění -volná malba, hračky, objekty Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností -akční tvar malby a kresby, pohyb těla a jeho umístění v prostoru
Ověřování komunikačních účinků	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	Osobní postoj v komunikaci-jeho utváření a zdůvodňování odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, porovnání s vlastní interpretací
Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Proměny komunikačního obsahu-záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření
5. ročník	dotace 2
Rozvíjení smyslové citlivosti	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: Při tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).	Prvky vizuálně obrazného vyjádření-linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality a jejich jednoduché vztahy - podobnost, kontrast, rytmus a jejich kombinace v ploše
Při tvorbě vizuálně obrazových vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly-vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
Osobitost svého vnímání uplatňuje k přístupu k realitě, tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky.	Uspořádání objektů do celku-uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
Uplatňování subjektivity	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně:	
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	Typy vizuálně obrazných vyjádření-jejich rozlišení, výběr a uplatnění -volná malba, hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika, comics, film, fotografie, reklama a elektronický obraz Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - akční tvar malby a kresby, pohyb těla a jeho umístění v prostoru
Ověřování komunikačních účinků	

Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	Osobní postoj v komunikaci-jeho utváření a zdůvodňování odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, porovnání s vlastní interpretací
Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Proměny komunikačního obsahu-záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák <i>VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr</i> <i>VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, a třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s pomocí učitele)</i> <i>VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</i> <i>VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla</i>	

5.6 Vzdělávací oblast Člověk a zdraví

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacím oboru Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova.

Vzdělávací obor Tělesná výchova, jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví, směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze

somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

5.6.1 Vyučovací předmět Tělesná výchova

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Pěstujeme u žáků potřebu pravidelného pohybového režimu a radost z pohybu. Vedeme žáky průpravnými a zdravotními cviky ke správnému držení těla. Přírozený pohyb rozvíjíme hravou a soutěživou formou. Učíme děti hygieně při sportu – vhodné oblečení, obutí a prostředí. Rozvíjíme u dětí rychlost, vytrvalost, sílu, pohyblivost a koordinaci pohybu.

Seznamujeme žáky se základy atletiky, gymnastiky, sportovních her a rytmiky. Umožňujeme žákům výuku plavání – plavecké kurzy v plaveckém bazénu. Využíváme velmi dobrých místních terénních podmínek pro pobyt v přírodě. Pořádáme tělovýchovné vycházky a turistické výlety. Rovněž zařazujeme do výuky sezónní činnosti – bruslení, sánkování a hry na sněhu. Vedeme žáky k soutěživosti a pravidelně se zúčastňujeme sportovních soutěží.

Utváříme v dětech zdravého sportovního ducha a pravidla pro “fair play“.

Začlenění průřezových témat

V tomto předmětu nejsou vedena žádná průřezová témata.

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- Nabízíme žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení.

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učíme je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti.

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- Učíme žáky uplatňovat bezpečné a odpovědné chování s ohledem na zdraví i dobré mezilidské vztahy.

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- Vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů.

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- Ukazujeme základní ekologické souvislosti a učíme žáky respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí.

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- Poukazujeme na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vedeme žáky k jejich eliminaci.
- Učíme žáky pracovat efektivně a umožňujeme jim hledat vlastní postup.

Strategie směřující ke kompetenci digitální

- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník	dotace	2
Činnosti ovlivňující zdraví		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně:	-pohybový režim žáků -příprava organismu - příprava před	

spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	pohybovou činností -správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení -rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy a sportovištích při škole	-hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity -bezpečnost při pohybových činnostech
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost -základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti -vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance - základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- základy sportovních her - manipulace s míčem - turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody - hry na sněhu a na ledě
Činnosti podporující pohybové učení	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály - organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí - zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží
Zdravotní tělesná příprava	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy	- dechová cvičení -základy speciálních cvičení - základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení
zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	-pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení
2. ročník	dotace 2
Činnosti ovlivňující zdraví	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	-pohybový režim žáků -příprava organismu - příprava před pohybovou činností -správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení -rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu

uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy a sportovištích při škole		-hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity -bezpečnost při pohybových činnostech	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Očekávané výstupy		učivo	
Žák, žákyně: zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení		- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost -základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti -vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance - základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem	
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci		- základy sportovních her - manipulace s míčem - turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody - hry na sněhu a na ledě	
Činnosti podporující pohybové učení			
Očekávané výstupy		učivo	
Žák, žákyně: spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích		- komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály - organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí - zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží	
Zdravotní tělesná příprava			
Očekávané výstupy		učivo	
Žák, žákyně: uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy		- dechová cvičení -základy speciálních cvičení - základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení	
zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením		-pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	
2. ročník		dotace	2
Činnosti ovlivňující zdraví			
Očekávané výstupy		učivo	
Žák, žákyně: spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti		-pohybový režim žáků -příprava organismu - příprava před pohybovou činností -správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení -rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy a sportovištích při škole		-hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity -bezpečnost při pohybových činnostech	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Očekávané výstupy		učivo	

Žák, žákyně: zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost - základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti - vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance - základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- základy sportovních her - manipulace s míčem - turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody - hry na sněhu a na ledě
Činnosti podporující pohybové učení	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály - organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí - zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží
Zdravotní tělesná příprava	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy	- dechová cvičení - základy speciálních cvičení - základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení
zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	- pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák <i>TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost</i> <i>TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách</i> <i>TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti</i> - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	
3. ročník	dotace
	2
Činnosti ovlivňující zdraví	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu - příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení - zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity

	- bezpečnost při pohybových činnostech organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení - základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů - základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem - turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody - plavání - (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu a bruslích (podle podmínek a počasí)
užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance - průpravné úpoly - přetahy a přetlaky
Činnosti podporující pohybové učení	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly
zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	- organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí - měření výkonů, základní pohybové testy - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží - měření a posuzování pohybových dovedností
změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- zdroje informací o pohybových činnostech
orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	
Zdravotní tělesná příprava	

Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	zdravotní oslabení - konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, základy speciálních cvičení - základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení
zvládá základní techniky speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele	-pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení
upozorní samostatně na činnosti, které jsou v rozporu s jeho oslabením	-vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)
4. ročník	dotace 2
Činnosti ovlivňující zdraví	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu - příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení - zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení - základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel mini sportů - základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem - turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody

zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	- plavání - (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu a bruslích (podle podmínek a počasí)
užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance - průpravné úpoly - přetahy a přetlaky
Činnosti podporující pohybové učení	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly
zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy	- organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- měření výkonů, základní pohybové testy - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží - měření a posuzování pohybových dovedností
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace.	- zdroje informací o pohybových činnostech
Zdravotní tělesná příprava	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	- zdravotní oslabení - konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, - základy speciálních cvičení - základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení
zvládá základní techniky speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele	-pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení
upozorní samostatně na činnosti, které jsou v rozporu s jeho oslabením	-vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
žák <i>TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu</i> <i>TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením</i> <i>TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností</i> <i>TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti</i> <i>TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti</i> <i>TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play</i> - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	

5.7 Vzdělávací oblast Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast *Člověk a svět práce* postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce* vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast *Člověk a svět práce* se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Člověk a svět práce* je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*, které jsou pro školu povinné.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

5.7.1 Vyučovací předmět Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Pracovní činnosti* postihuje široké spektrum činností a technologií, vede žáky k získávání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti, přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Z tohoto pohledu je vzdělávací obor pěstitelství a šlechtitelství velmi důležitý. Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého

základního vzdělávání. Vyučovací předmět Pracovní činnosti je realizován v průběhu celého 1. stupně.

Je určen všem žákům, tedy chlapcům i dívkám. Časová dotace je 1 hodina týdně ve všech ročnících.

Vyučovací předmět Pracovní činnosti se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti, návyky, doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu. Výběr a způsob realizace jednotlivých tematických okruhů závisí na podmínkách, možnostech pedagogických záměrů školy, je tedy plně v její kompetenci.

V prvním období (1. a 2. ročník) žáci pracují s drobným materiálem a pracují s různými stavebnicemi. V pěstitelských pracích pečují o nenáročné rostliny a učí se pozorovat a hodnotit. V přípravě pokrmů se učí správnému stolování.

Ve druhém období (3. - 5. ročník) žáci rozvíjejí své schopnosti při práci s drobným materiálem a tvoří výrobky na motivy lidových tradic. V konstrukčních činnostech se zdokonalují při sestavování stavebních prvků podle návodů, učí se dodržovat bezpečnostní opatření.

V pěstitelství již volí různé pomůcky a nářadí pro danou práci, učí se poskytovat první pomoc. V přípravě pokrmů zvládnou jednoduchou přípravu pokrmů a dokáží připravit a upravit tabuli pro stolování.

Začlenění průřezových témat

Ročník	Téma	Obsah
5.	Příprava pokrmů	Osobnostní a sociální výchova Seberegulace a sebeorganizace

Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- Podněcujeme tvořivost žáků pomocí stavebnic a názorných pomůcek.
- Umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a myšlenky žáka.

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- Vedeme žáky k aktivitě při přípravě, vlastní práci i při hodnocení výsledků činnosti, při volbě vhodného nářadí a materiálu.
- Učíme je vyhledávat návrhy a podněty pro provádění atraktivní činnosti při práci v dílnách.

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- Učíme žáky vhodné komunikaci, obhajobě vlastního názoru i naslouchání druhým, prezentaci své práce a pracovních postupů.

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- Podporujeme sebedůvěru žáků a jejich rozvoj při vytváření nebo dodržování pracovních postupů.
- Učíme žáky odpovědnosti při činnosti a při dodržování bezpečnostních opatřeních.

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- Učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti, pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví.
- Vedeme je k dodržování bezpečnostních opatření při všech pracovních činnostech, k ochraně životního prostředí a třídění odpadů.

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- Vedeme žáky k výběru bezpečného a účinného materiálu, nástroje a vybavení a dodržování vymezených pravidel a postupů.
- Pomáháme žákům využít znalosti a zkušenosti v jednotlivých vzdělávacích oblastech a činnostech v pracovních činnostech.

Strategie směřující ke kompetenci digitální

- Seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků.
- Podporujeme žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu.
- Vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích.
- Motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník		dotace	1
Práce s drobným materiálem			
Očekávané výstupy		učivo	
Žák, žákyně: vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů		- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)	
pracuje podle slovního návodu a předlohy		- zhotovení výrobku	
Konstrukční činnosti			
Očekávané výstupy		učivo	
Žák, žákyně: zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi		- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) - sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
Pěstitelské práce			
Očekávané výstupy		učivo	
Žák, žákyně: provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování		-základní podmínky pro pěstování rostlin -půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	
pečuje o nenáročné rostliny		- pěstování rostlin ze semen v místnosti, na školním pozemku (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)	
Příprava pokrmů			
Očekávané výstupy		učivo	
Žák, žákyně: chová se vhodně při stolování		- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	

2. ročník		dotace	1
Práce s drobným materiálem			
Očekávané výstupy		učivo	
Žák, žákyně: pracuje podle slovního návodu a předlohy		- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)	
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů		- výroba předmětů podle vzorů	
Konstrukční činnosti			
Očekávané výstupy		učivo	
Žák, žákyně: zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi		-stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) -sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
Pěstitelské práce			
Očekávané výstupy		učivo	
Žák, žákyně: provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování		-základní podmínky pro pěstování rostlin, -půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	
pečuje o nenáročné rostliny		- pěstování rostlin ze semen v místnosti, na školním pozemku (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)	
Příprava pokrmů			
Očekávané výstupy		učivo	
Žák, žákyně: chová se vhodně při stolování		-jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování	
3. ročník		dotace	1
Práce s drobným materiálem			
Očekávané výstupy		učivo	
Žák, žákyně: vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu		- pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy	
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic		-organizace práce -lidové zvyky, tradice, řemesla	
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu		- pracovní pomůcky a nástroje -lidové zvyky, tradice, řemesla	
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce		- jednoduché pracovní operace a postupy -lékárnička a její obsah	
poskytne první pomoc při úrazu		-hlavní zásady poskytování první pomoci při úrazu ručním nářadím	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:			
žák ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy			
Konstrukční činnosti			
Očekávané výstupy		učivo	
Žák, žákyně: provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž		-stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) - sestavování modelů	
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu		- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce		-hlavní zásady používání ručního nářadí	
poskytne první pomoc při úrazu		-hlavní zásady poskytování první pomoci při	

		úrazu ručním náradím
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
žák		
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi		
Pěstitelské práce		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	- pěstování rostlin ze semen v místnosti, na školním pozemku (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)	
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	- pěstování pokojových rostlin - rostliny jedovaté - rostliny jako drogy - alergie	
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	-ruční náradí: motyčka, rýč, hrábě, konev	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
žák		
ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky		
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny		
Příprava pokrmů		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	- základní vybavení kuchyně, -pravidla použití přístrojů a zařízení	
poskytne první pomoc při úrazu	-ošetření jednoduchého úrazu	
připraví tabuli pro jednoduché stolování	- výběr, nákup a skladování potravin - technika v kuchyni - historie a význam	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:		
žák		
ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování		
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování		
4. ročník	dotace	1
Práce s drobným materiálem		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	- pracovní pomůcky a nástroje - funkce a jejich využití	
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	-jednoduché pracovní operace a postupy, -organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla	
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	-pravidla bezpečnosti práce	
poskytne první pomoc při úrazu	-poskytování první pomoci při drobných zraněních	
Konstrukční činnosti		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) - sestavování modelů	
pracuje podle slovního návodu, předlohy jednoduchého náčrtu	- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
Pěstitelské práce		
Očekávané výstupy	učivo	
Žák, žákyně: provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	- pěstování rostlin ze semen v místnosti, na školním pozemku (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)	

ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	- pěstování pokojových rostlin - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy - alergie
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	- ruční nářadí: motyčka, hrábě, konev
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	- práce s ručním nářadím
poskytne první pomoc při úrazu	- ošetřování drobných poranění
Příprava pokrmů	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: orientuje se v základním vybavení kuchyně	- základní vybavení kuchyně - technika v kuchyni - historie a význam
připraví samostatně jednoduchý pokrm	- výběr, nákup a skladování potravin - příprava pokrmu
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce	- hygiena a bezpečnost při vaření
poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	- ošetření drobných poranění
5. ročník	dotace 1
Práce s drobným materiálem	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	- pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla
poskytne první pomoc při úrazu	- ošetřování drobných zranění
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění	
Konstrukční činnosti	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) - sestavování modelů
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	- sestavování jednoduchých zařízení
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky	
Pěstitelské práce	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	- základní podmínky pro pěstování rostlin - půda a její zpracování - výživa rostlin, osivo

ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	- pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin
zvolí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	- rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	-provozní řád dílen
poskytne první pomoc při úrazu	-poskytování první pomoci
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě	
Příprava pokrmů	
Očekávané výstupy	učivo
Žák, žákyně: orientuje se v základním vybavení kuchyně	- základní vybavení kuchyně
připraví samostatně jednoduchý pokrm	- výběr, nákup a skladování potravin
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	-příprava jednoduchého pokrmu
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce	- technika v kuchyni - historie a význam -pravidla bezpečnosti práce
poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	-poskytování první pomoci
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni - uplatňuje zásady správné výživy	

6 Hodnocení žáků

6.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, studenti, zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků, popřípadě osoby, které vůči zletilým žákům a studentům plní vyživovací povinnost, byly včas informovány o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte, žáka nebo studenta.
- Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
- Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
- U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- V posledním roce plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání stanovených v § 44. V pátém ročníku základního vzdělávání vydá škola výstupní hodnocení žákovi, který se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole.
- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.
- Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

- Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
- Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
- Výhovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňským opatřením je podmíněné vyloučení žáka ze školského zařízení, vyloučení žáka ze školského zařízení, a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo školského zařízení nebo třídní učitel. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy nebo školského zařízení zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák nebo student v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanovených tímto zákonem nebo školním nebo vnitřním řádem, může ředitel školy nebo školského zařízení rozhodnout o jeho vyloučení ze školského zařízení.
- Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy nebo školského zařízení se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.

Základní vzdělávání

1. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.
2. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
3. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
 - a) napomenutí třídního učitele,
 - b) důtku třídního učitele,
 - c) důtku ředitele školy.
4. Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.
5. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.
6. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
7. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

8. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.

9. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, **pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona**. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

10. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o **přezkoumání výsledků hodnocení žáka**; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. **Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.**

V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

11. Jestliže je žák z výuky některého předmětu v 1. nebo 2. pololetí uvolněn (podle § 50 odst. 2 školského zákona), rubrika na vysvědčení se vyplňuje slovy **uvolněn, uvolněna**.

12. Nelze – li žáka v 1. nebo ve 2. pololetí hodnotit ani v náhradním termínu (podle § 52 odst. 2 a 3 školského zákona), vyplní se **nehodnocen, nehodnocena**.

Důvody pro uvolnění nebo nehodnocení se uvedou ve školní matrice.

Pravidla pro sebehodnocení žáků:

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
2. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
3. Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozbořem chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
4. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:

- co se mu daří

- co mu ještě nejde, jaké má rezervy
- jak bude pokračovat dál

5. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

6. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.

7. Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:

- zodpovědnost
- motivace k učení
- sebedůvěra
- vztahy v třídním kolektivu.

8. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

6.2 Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení

Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

1. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 - velmi dobré,*
- 2 - uspokojivé,*
- 3 - neuspokojivé.*

a) **Stupeň 1 (velmi dobré):** žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

b) **Stupeň 2 (uspokojivé):** chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

c) **Stupeň 3 (neuspokojivé):** chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti vnitřnímu řádu školy nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které

dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

3. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) *1 - výborný,*
- b) *2 - chvalitebný,*
- c) *3 - dobrý,*
- d) *4 - dostatečný,*
- e) *5 - nedostatečný.*

4. Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

5. Při hodnocení žáka podle odstavců 1 a 3 se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice.

6. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) *prospěl(a) s vyznamenáním,*
- b) *prospěl(a),*
- c) *neprospěl(a).*

7. Žák je hodnocen stupněm

a) **prospěl (a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,

b) **prospěl (a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

c) **neprospěl (a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

8. Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v

České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

6.3 Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- **předměty s převahou teoretického zaměření**
- **předměty s převahou praktických činností**
- **předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.**

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

6.3.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

6.3.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech
- kvalita výsledků činnosti
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

6.3.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- kvalita projevu
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních

projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

6.4 Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání

žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a označení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

6.5 Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně

4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně

	narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.
--	--

6.6 Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

1. Žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Odlišnosti pro individuální vzdělávání

1. Pokud má zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení žáka, může do 8 dnů od konání zkoušek písemně požádat ředitele školy o přezkoušení žáka; byl-li zkoušejícím žáka ředitel školy, krajský úřad. Pokud ředitel školy nebo krajský úřad žádosti vyhoví, nařídí komisionální přezkoušení žáka.

Odlišnosti pro komisionální přezkoušení na základní škole a pro opravné zkoušky

1. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
2. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
3. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

4. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
5. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
6. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
7. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
3. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,...) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.
4. Žák 2. až 5. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkoušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období.

Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřipustné je individuální přezkoušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

5. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům.
6. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
7. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
8. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

9. Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

10. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.

11. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

12. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.

13. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitelka školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

14. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

15. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo hovorových hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

16. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

17. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. října dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.

18. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, - učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné, - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

19. Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů na pedagogické radě.

20. Klasifikace chování

a) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ni ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující.

Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období).

b) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

- **Stupeň 1 (velmi dobré)** Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
- **Stupeň 2 (uspokojivé)** Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
- **Stupeň 3 (neuspokojivé)** Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.7 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských prepisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.

2. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

3. Při hodnocení žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

5. Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píše žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

6. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
7. Klasifikace byla provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.
8. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
9. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.
9. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak.

6.8 Hodnocení nadaných dětí, žáků a studentů

1. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přerazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.
2. Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.